

6980246

96 Ft

KÖNYV KIADÓ

KERESKEDŐ

VÁSÁRLÓK, OLVASÓK LAPJA

II. ÉVFOLYAM 4. SZÁM, 1998. FEBRUÁR 26.

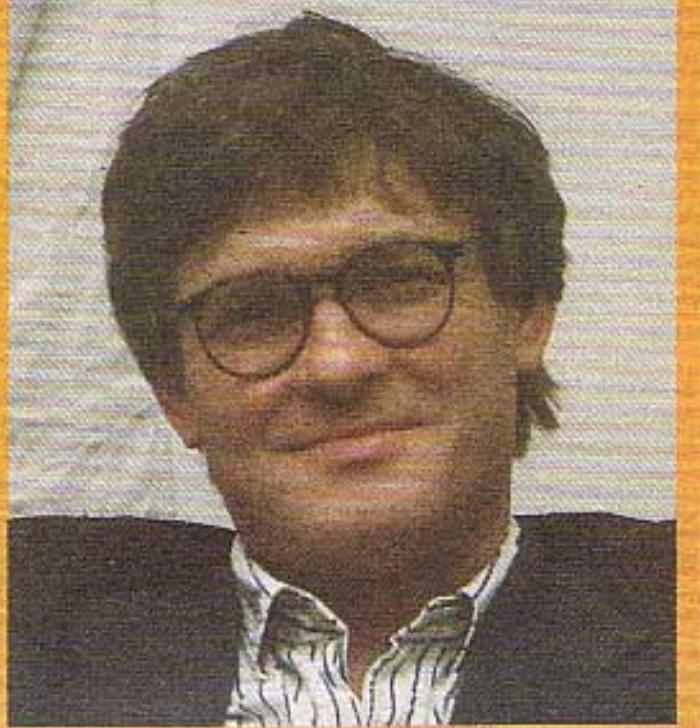
„Csodálatos
világ
a könyvek
birodalma...”

SIKERLISTA • MEGJELENT
KÖNYVEK • KÖNYVET KERES-KÍNÁL
• INGYENESEN HIRDETHET

INTERJÚ
EVELYN MARSH-SAL

EMBER ÉS GONDOLAT
MÉRŐ LÁSZLÓ

BESZÉLGETÉS
ZÁVADA PÁLLAL

VÁRADI
HÉDI

A VÁNDOR ESSÉG BÁD

Zoltán Miller - Horváth Dózsa János

ENNIVALÓ
ÉS HOZOMÁNY

"Fedezd fel a világot az angol nyelvvel"

A jövő tanévre való felkészülés jegyében lütta vendégül a pedagógusokat és újságírókat három olyan kiadó, amely tevékenysége fókuszába angol nyelvkönyvek és szótárak kiadását állította. Közös törekvésük, hogy a Nat követelményeinek megfelelő nyelvkönyvekkel lássák el az iskolákat, valamint, hogy minden teljesebb segítséget nyújtsanak a nyelvvizsgákra készülőknak.

Bemutatkozott a Cambridge University Press, amely a „Fedezd fel a világot az angol nyelvvel” jelző jegyében olyan EU-programhoz kívánja kapcsolni a tanulókat, mely sorsolás útján eszer-utazásokat tesz számukra lehetővé. A Longman Kiadó uzenet kiadványai emelte ki, melyek a diákok nyelvtanulását a természettudományos műveltségre alapozzák. Az Akadémiai Kiadó Rt. ajánlatai közül hangsúlyos szerepet kaptak az Idegennyelvű Továbbképző Központ által szer-vezett nyelvvizsgákra felkészítő anyagok. Ennek keretében mutatták be a Press Ahead című nyelvkönyvet, melynek 21 leckeje angol szójára épül, elsődlegesen a gazdasági üjságírás téma-körből. A Blackbird című könyvel maga a szerző mutatta be, mely minden diáknak, minden tanároknak sokoldalú felkészülést lehetőséget kínál.

(Fausz A.)

A Magyar Írószövetség Költői Szakosztálya, az Aquincumi Múzeum és az Aranypajzs Pannónia Kft. ezennel meghirdeti az Aquincumi Költőver-

senyt! Kétféle pályaművel várunk. Az egyiknél a tárny kölött, a forma viszonylag kötetlen. Alkaioszi, sapphoi, anakreoni, uszklepiadeszi, hexameter, disztichon, leoninus, trochheikus szimultán, ambroziás, vagy trippónax (sintu jambus) strófájában, illetve sorokban kell megénekelni az aquincumi víziorgonát.

A másiknak a tárny kötetlen, a forma viszont kötött: alkaioszi sorokban kell a verset írni.

Mindkét esetben legfeljebb két-két pályamű küldhető. Egy-cagy vers terjedelme nyolc strófánál, vagy sorverseknél 32 sornál ne legyen több.

Beérkezési határidő: 1998. május 15.

A pályaműveket név és jelje nélkül várjuk az Írószövetség elnöre: 1062 Budapest, Bajza u. 18. A borítékon tüntessék fel: Aquincumi Költőverseny. A pályázónak zárt borítékban mellékelnie kell nevét és címét, amely a pályaművel azonos sorszámot kap és csak az eredményhirdetéskor bontatik fel.

A pályaműveket először bírálják el, majd a döntőre érdemesnek ítélt versek megjelennek nyomtatásban, a szerzők neve nélkül, csak sorszámmal, hogy már az olvasók pártatlanul szavazzassanak. A megjelenés idejéről 1998. júniusában lehet érdeklődni az Írószövetség 3228-840-es telefonszámain.

A döntőre és az eredményhirdetésre az Aquincumi Nyári Játékok keretében, a római kort idéző különökök közepette kerül sor 1998. augusztus 16-iin, 16 órakor. Neves művészek adják elő a döntőre jutott verset. Itt is szavaz a közönség és egy szakértő zsűri (cserépszavazással), ezt a díjak, különdíjak, közönségsdíjak átadása követi, a legérdekesebb költő pedig bahérral koszorúzatik.

„korlát” az esetleges helyhiány, de ez is csak azt jelenti, hogy egy későbbi számban jelennek meg a kerest-kínált könyv adatái. Ez a szolgáltatásunkat csak magánszemélyek számára nyújtuk ingyenesen.

A hirdetés feladható szerkesztőségünknek levélben, faxon, telefonon. Címünk: 1117 Budapest, Fehérvári út 32. Telefon/fax: 166-7204

KÖNYVET KERES

Rózsa Imre András kereli

1. A magyar irodalom története „Spenót” 5. kötete (1905–1919-ig) Szerk.: Szabolcsi Miklós, Bp., 1965. Akadémiai K.
2. A magyar irodalom története 1945–1975 III/1. 2 Proza Szerk.: Béla Miklós, Bp., Akadémiai K., kb. 1986
Telefon/fax: 62/470-429 (egész nap)

*

Henry David Thoreau

Walden

Európa 1969

Szűcska József T.: 263-2965 este

KÖNYV · KIADÓ · KERESKEDŐ

Megjelenik kéthetente

Ára: 96 Ft

Előfizetési díj:
2400 Ft egy évre

Kiadja: Kiss József
Könyvkiadó,
Kereskedelmi és
Reklám Kft.

Szerkesztőség, hirde-tésfelvétel, előfizetés:
1117 Budapest,
Fehérvári út 32.
Telefon/fax: 166-7204

Felclős kiadó
és szerkesztő:
Kiss József
Lapmenedzser:
Könyvű Judit

Szedés, tördeles:
Allegro Tipográfiai
Stúdió

Nyomás: Szikra
Lapnyomda Rt.
Felelős vezető:
Lendvai Lászlóné
vezérigazgató

ISSN 1417-5088

A hirdetésekben közöltekért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget

Terjeszti árusításban
a HÍRKER Rt.,
az NHE Rt., a Kiadói
Lapterjesztő Kft.,
a Bibliofil Kft.,
a Libri Kft.,
a Líra és Lant Rt.

EMBER ÉS GONDOLAT

Mérő Lászlóval beszélget Nádor Tamás

Homo sapiens és homo faber egy személyben, mint mindenüian. Csak éppen gondolatait furva-faragva, cszkózeit szoktatva megfontolásra, készhez álló észjárásokon töprengve, elményét císzolgatva. Föltehetőleg kemény célutados logikával, ha csakugyan célra akar törni, de mellőzve bármindő aszkétikus vonzalmat az önsanyargatásra. Következelesen és rögtönözve, araszolva és huszárvágásokkal közlekedve. Mikor mi kell, hangsúl, szerencse, s persze szándék szerint. Homo ludensbe méltó módon: változatokat keresve, játékos izgalommal, gyermeki komolyossággal, érett önlónival.

— *Észjárások* című könyvének olvasója megtudhatja — ha nem tudta volna —: *sokszéle gondolkodásmód, megtörzítés, észjárás van, és talán szeretné ennek jegyében is mennél logikusabban, racionálisabban gondolni. De Ön már könyvének címében felhívja a figyelmet mindenek korlátaira. Tehát csak törekedhetünk a fentiekre, vagy hővithetjük a kört, amelyig eljuthatunk?*

Lénye kevésbé vagyok biztos abban, hogy mit racionális gondolkodásnak nevezünk, az a gondolkodás lehető legjobb, legokosabb, legcélravezetőbb módja. Mert a magam számára is váratlanul — hiszen ez anyanyelvem: ha a gondolkodás nem racionális formáit kutatom, azt is racionálisan teszem számos olyanfajta okosságot, igazságra vezető gondolkodásmódot találtam, amely egyáltalán nem nevezhető racionálisnak.

A matematika és a pszichológia művelőként csak nem kívánja azt javasolni, hogy gondolkodunk irrationálisan?

Szó sincs rólá. Ami nem racionális, nem tekinthető eleve irrationálisnak. Irracionális az, ami értelmetlen, ami butaság, ami a világiról alkotott hamis ismeretekre vezet. Aminél egyszerűen lehet okosabban gondolni. Ésszerű az, ami ennek az ellentéte. Ám a racionális illetve az ésszerű fogalma nem feltétlenül fedi egymást. Racionálisnak azt a faja ésszerűséget nevezzük, amely a logikára épít. Tehát arra, hogy bizonyos meggondolások többnyire jó eredményre vezetnek, ezért használjuk őket. Izt tanítjuk, ezt fejlesztjük iskoláinkban, nálunk ez általában elfogadott. De más kultúrákban esetleg más számit okosságnak. Ott, mondjuk, a gondolkodás nem racionális, de mégis okos formáit használják. És, noha én abban a kultúrában nőttim fel, amelyik a racionálitást helyezzi piedesztülről, s ezt tekinti fejleszthetőnek, azt is tapasztalom kellett, hogy az okosság például riérzés vagy analógiák révén is fejleszthető. Kinek milyen okosság adatott, azt kell fejlesztenie.

— *És vajon, aki racionálisan gondolkodik, annak feltétlenül okos eredményekre kell jutnia?*

— Ez egyáltalán nem biztos. Mert van racionális butaság is. Megesik, hogy valaki ugyan logikus dolgokat mond, de ezek teljesen érdektelenek, irrelevánsak, nem az adott dologra vonatkoznak. Vagyis, bár egyik megállapítás következik a másikból: ez a logika nem vezet seholra. Tehát van nem racionális ésszerűség, és racionális ésszerűség, és racionális császerűség, és racionális ostoba-ság is van.

S mennyire játszik szerepet teljesítményünkben a tehetség? Mi lehet az oka annak, hogy valaki, akihez az önálló, kreatív gondolkodáshoz látszólag minden adva van, mégsem képes felismeréseit, megállapításait rendszerbe foglatni, képtelen tulajtni az ügyes ötleteken?

„Irracionális az, ami értelmetlen, ami butaság, ami a világról alkotott hamis ismeretekre vezet. Aminél egyszerűen lehet okosabban gondolni. Ésszerű az, ami ennek az ellentéte.”

— Akkor ezeket nem nevezem még ügyes ötleteknek sem... Ami a tehetséget illeti: az utóbbi időben ez egyik kedvenc fogalmamra vált. Ha most írnám *Észjárások* című cikkemet, e fogalom nagyobb hangsúlyt kapna. Megírtam: tehetséges az, akinek úgy szerveződnek gondolatai, ahogyan szakmai-jához, hivatalához kell, hogy szerveződjene. Tehetséges az — bár ez inkább irodalmi, mint tudományos definíció —, aki többet tud, mint amennyit megtanult. Nem tehetséges viszont — például szakterületeiben, a matematikában —, aki minden megért, de soha nem fog váratlan dolgokat felfedezni. Sokan azt gondolják: aki kreatív, az tele van ötletekkel. De az ember természeti működésmódjából következik, hogy mindig eszébe jut valami. Az igazi kreativitás épp gondolataink szüréssére, kritikájára képes. Arra, hogy észrevégyük: mi új, mi más, mi érdekes.

— Vajon a tehetség kapcsán nem esik-e túl sok szó a fix tudárról, a megjegyzésről, megürzésről, magyaráról: a szívacsagyáról? S nem ér-e épp ennyi a kiválasztás, szűrés, stilizálás, elhagyás, ha úgy tetszik: a selejtezés képessége?

— Nem tartom túl nagyra a visszmemoriát, amelyben minden megragad. (Történetesen az enyém ilyesfélc, jogom van tehát így vélekedni.) Ettől még nem áll össze semmi. Persze ahoz, hogy az ember valamit eredményesen meg tudjon csinálni, valamilyen nehéz problémát meg tudjon oldani: nem árt, ha sok minden tud — ezl-azt akár csak felszínesen. De ennek ellenkezőjét is látom: akad, akinek sok mindenről csak homályos tudása van, ám elkepesztő biztonsággal tudja, milyen könyvet kell fellapoznia. Holott még nem is sejtette, hogy ott a maga szímitra nélkülözhetetlen dolgokat talál. De valahogy szagra megérzi, hogy épp azon a helyen kell kereshetnie. Ez nem konkrét, de gyakran igen hasznos és működőképes tudás. Tehát nem vagyok elragadtatva a szívacsagyáról, de mit lehet tenni... Az ember működhet így is, még úgy is.

— Mindenki másképp egyforma című könyve a látszólagos különbségekben rejlő azonosságokról is szól — a játékelmélet és a racionálitás pszichológiájának felvázolása révén. Feltehetőleg annak érdekében, hogy cselekvéseink háttérén, mechanizmusát is próbáljuk megérteni, s talán helyesebb döntésekre jussunk. Csakugyan bízik abban, hogy fejezetéseinél konkrét haszná lehet?

— Nem hiszek abban, hogy minden azonnal obulósokra kell felváltani. Annak van haszna, ha az ember gondolkodik, hogy valamit világosabban lásson. Még abban sem hiszek fölöttlenül, hogy például az egyetemnek mindenáron szakképzést kell nyújtania. (Gyakran meg is kérdezzük a hallgatók: minél kell ezt, azt, amit megtanult, hiszen soha nem fogják használni.) Kis túlzással azt is mondhatom: majdnem minden milyen egyetemet végez az ember, a fontos, hogy univerzitástrájeron, ahol megtanulhatja — mint régen, az európai oktatásban —, hogy minden mindenkel összefügg. Az irodalom, a nyelv a matematikával, a csillagászattal illetve a filozófiával. Ilyen értelemben talál használható a könyvem. Konkrét haszna bizonyosan nincsen, de arra ösztönözhet, hogy olvashja kiicsit könnyebben tájékozódjék, hogy jobb megoldásokat keressen. Ahogy egy kést is kiélezítünk, mielőtt vágnánk, szelnénk vele.

Mérő László: Észjárások
Tericum Kiadó, 346 oldal, fűzve 970 Ft
Mindenni másképp egyforma,
Tericum Kiadó, 357 oldal, fűzve 857 Ft

**Johann Peter Hebel
Kincsesládikó - Kalendáriumtörténetek**

Magvető, 303 oldal, 1390 Ft

„Ahogy kalendáriumévszámok haladnak előre, az ember is egyre érettebb lesz. Az ember igen az emberiség nem.” Az emberek okulására íródtak Johann Peter Hebel híres-neves kalendárium történetei. A „Házi-barát” címen elhíresült tanmesékért, anekdotikert, moralizáló történetekért – állítólag egyaránt rajongott Grimm, Goethe, Tolsztoj, Kafka, Heidegger, Böll, Canetti, George Sand és Victor Hugo. Bár a bázeli születésű Hebel után több mint felszáz dal, ballada, kísérletrege és tájkultúremény maradt, a negyvenévesen az Alemann-költemények alapoztak meg hírnevét, lefordított verseit Oroszországban éppúgy énekelgették, mint Petőfiet mifelénk. Am az igazi sikert az 1807–1815 között íródtak kalendárium történetei hozták meg, számára, amelyeket később maga Hebel Kincsesládikó címmel szerkesztett kötetbe. A Rajna-vidéki Házibarát történetei, egyaránt kedveltek voltak a művelt és az egyszerű emberek között is.

A kalendárium egyébként ebben az időben igen fontos ismertközlő, attól házi mindenutód – a Biblia és a Zsoldoskönyv után – a legfontosabb nyomtatott olvasmány

volt (különösen vidéken), amelyet minden háztartásban minden írni-olvasni tudó, a ki-csitolta nagyig szívesen forgatott. A kalendáriumról lehetett megtudni – óra hiján – hogy mikor kel és mikor nyugszik le a nap, mikor vannak a jelen napok, mikor a vásár- és piacnapok, mi a postakocsik menetrendje? Annak okát, hogy mi teszi ma is élvezetet olvasmányokká a héheli történetminiatűrökét, egyszerű stilusim kívül általunk kell keresnünk, hogy fel tudja villantani a kicsiben a nagyat, az egyediben az általánost, a nagyszerűt a csendőt. S bármennyit változott is a világ az elmúlt másfélszáz évben, mi, emberek, minden keresni fogjuk kérdésekinkre a válaszokat. A versek, a mesék, a regények és a Johann Peter Hebeli frappáns és szórakoztató történetek talán segítenek abban, hogy meghosszújú szeretettel szeressük önmagukat és embertársainkat.

- tép -

ként vonja be.” Az idezet egy 24 éves amerikai süköt-néma-vak leány könyvének bevezető soráiból származik. A történet a múlt században játszódik: a szerzőiőre másfél éves korában sújtott le a kör, amely látásától, hallásától megfosztotta. Könyvében hesszámol arról a heroikus küzdelemből, amelynek során megtanult kommunikálni a világgal. Üllhetetlen akarataje, intelligenciája, szülei, tanárai és gyógypedagógusok segítették a megismerés felé. Elvégezte a Harvard Egyetemet, bejárta a világot, idegen nyelveket tanult, kongresszusokon „szólalt fel” titkárai tolmacsolásival. Több szépirodalmi tripla jelent meg. Ugy az önéletrajzárását Alexander Graham Bellnek, a telefon feltalálójának ajánlotta; „aki megtanította a sikeket beszálni és a figyelő filét szót hallani az Oceántól a Sziklás-hegységeig.” Széles barátikör vonzott maga köré, találkozott Mark Twinnel, aki úgy nyilatkozott róla: „A XIX. század két legérdekesebb egyenisége Napóleon és Helen Keller volt.”

S valóban, ez a szemoromnak indult önéletrajz egy sikeres einher krónikája: a siket-néma-vak kislány erős akaratával diadalt aratott a betegség felett.

„Csak az ember olvas”

A MAGVETŐ KIADÓ AJÁNLATA

ÚJDONSÁG

Kalmár Melinda: Ennivaló és hozomány
A kora kádárizmus ideológiai (Lassuló idő)

feladatnak tekintette a törzs-tiltás-támogatás jegyében. Kalmár Melinda könyve izgalmas azoknak is, akik ezt a korszakot átélték, s azoknak talán még inkább, akik már csak könyvekben tanulmányozhatják.

1190 Ft

FEBRUÁRI UTÁNNYOMÁSOK

Gabriel García Márquez: A pátriárka alkonya (könyv) 1390 Ft

Csuth Géza: Mesék, amelyek rosszul végződnek	1480 Ft
Gabriel García Márquez: Száz év magány	1390 Ft
Gabriel García Márquez: Szerellem a kolera idején	1390 Ft
Gabriel García Márquez: Egy előre bejelentett gyilkosság krónikája	790 Ft
Krudy Gyula: Álmoskönyv	985 Ft
Szerb Antal: A Pendragon legendája	1190 Ft
Szerb Antal: A világidálos története	1980 Ft
Szerb Antal: Magyar irodalomtörténet	1390 Ft
Závada Pál: Jadviga párnya	1490 Ft

GÁT, AKADÁLY, HIBA

Beszélgetés Závada Pállal

Závada Pál *Jadriga párnája* című könyve 1997. könyvhétén jelent meg a Magvető Kiadó gondozásában. Hárrom utánnyomást is megélt a mű, pedig még egy év sem telt el az első kiadás óta.

— Először háromezer példányban jelent meg, utána a Magvető nyomatott még kétezret, és a Könyvklub hármezret. Ez összesen nyolcezer. Most készül az újabb utánnyomás.

— Milyen volt a kritikusok véleménye?

Általában dicsérő. A Beszélőben megjelent *Irodalmi kvartettben* voltak kitogások, jól elvitattak rajta négyen, de azt elveztem.

Monapság, ha egy szépirodalmi mű nyolcezer példányban elfogy, az szép siker, viszont ahogy a magyar irodalmi életet ismerem, ez mindenkoruknál gyarap. Hogyan fogadta a szakma, nem fanyalgott?

Napilapokban még az ES-ben jelentek meg kritikák, folyóiratokban még csak egykötőben — végül is szakmai vélemény ott fogalmazódik meg. Az embernek vannak ismerősei, barátai, azok viszont kedvesek, ezért néha elnézések. Elolvastam a kritikákat, mert nem az vagyok, aki nem kíváncsi a többiek véleményére, de talán tudok távolságot tartani. Meghalhatnak mindenkit, aztán eldöntök, kire hallgatok, kire nem. Ha valahol többen is gyűlönköt érzékelnek, elgondolkodni rajta, és kitalálók helyette valumit, de az is lehet, hogy úgy hagyom. Arra például figyelek, ha azt mondjak egy részre, hogy hosszudalmas vagy unalmas. Ha valaki ilyet talál, az jótékonyan hat a munkámra, újra lehet gondolni. Korábban fő szerkesztőmnek,

Réz Pálnak mutattam meg először az írásimat, mostanában a harátmának, Bán Zoltán Andrásnak, Parti Nagy Lajosnak. Parti Nagy rendkívül figyelmesen olvasta végig a Jadriga párnáját, aprólékosan végigment a kéziratot, lehet mondani, előszerkesztette a könyvet. De sokat segített Bodor Ádám, a könyvkiadói szerkesztő is.

— Hogyan éled meg, ha elkeszült egy műved? Mit érzel ilyankor?

— Reménykedem, hogy még nem kész. Még újra elolvassom, még fogok rajta dolgozni, habba meg vannak új fázisok, ilyen „betakarítás” előtti fázisok. Amikor elkészül, az olyan, mint mikor a nő elutazik. Lehet, hogy örökre.

— Kosztolányi írja valahol, hogy minden szereplőjénk meg tudná mondani a pontos nevét, címét. A te könyved végén is olvastam pár nevet, aiknek az írásainból idéztél. Valós személyekről mintázadt az alakjaidat?

— A Tótkomlósi Léchoczkyak naplójából átvettetem rövid részleteket. De töbösöm, Osztráni Ondrás olvassa például Gárdonyi Géza *Hosszúhajú veszedelem* című novellafüzérét, és egy-egy mondatot beinekel a naplójába. Ilyet például: „A pávatoll végigvonult rüttet, a sarkamig.” Annak érzelkeltetésére, hogy valami érzéki eléményt él át.

De nyilván benne van az ember minden szereplőben. Az író emlékeiből építkezik, másrészről tapasztalatai vannak és fantáziaja. Hőscim végeredményben fiktív személyek.

— És Tótkomlós milyen szerepet játszott az életedben?

— Ott születttem, ott nőttem fel. Írásanyámnak fontos volt, hogy a húgommal együtt megtanuljunk szlovákul. Nagyszülein anyámnál, apámnál szlovákul beszéltek, gyerekkoromban az öregek még kivitték csónkákat a sámlit a ház elő, és beszélgették. A szlovákokkal egyébként még Mária Terézia idején telepítettek ide, Békés megyébe.

— A neved is szlovák, mit jelent?

— Gút, akadály, hiba.

— Hiszel abban, hogy nomen est omen?

— Persze.

— Vannak-e írói társaságok, ahol az írók felolvasnak műveket? Olyasmire gondolok, mint például a Nyugat írói, akik a New York kávéházban találkoztak.

— Nem tudom, hogy a New Yorkban felolvastak-e. Inkább talán csak írtak ott olykor. De például Kosztolányi otthonon írt. A Nyugatnak a Zeneakadémia volt felolvasása...

A Holmi szerkesztője vagy, a holmisok összejárunk?

Ligymással néha vendégsége is. A szerzőkkel inkább irodalmi rendezvényeken, könyvberuházásokon, felolvasásokon — meg utána, vendéglői asztalnál. Néhány lúp az Irik Boltjába szokta meghirdetni a szerzővel való találkozást, a Jelenkor például minden hónap utolsó csütörtökén. Ilyenkor oda lehet menni, sok emberrel lehet találkozni. Aztán ott a tatasi irodábor — akit én ismerem az irodalomhól, általában onnan ismerem. Tata egyébként évről-évre fratallik, azok közül, akik hét éve kezdték és még ma is lejárnak, mi hárman — Kukorely Endrével, Parti Nagy Lajossal — végünk a legüreghebek.

Aztán van az embernek egy-két törzshelye (nem a Gresham és a Mérleg), ott összejön a barátaival, és beszélget — még irodalomról is.

Szerintem nem olyan rossza az irodalmi légbőr, nemigen vannak erős utalkozások. Az természetes, hogy vannak csoportok, és tagjaik közlembébér érzik magukat egymáshoz.

De gyakran látnak drukker-helyzeteket, az embernek többnyire örülnek annak is, ha a másiknak valami sikerül. Viszont sok az olyan kritika, amely olyan attitűdből születik, hogy ne rontsuk a légbört, ne vesszünk össze a szerzővel. Ilyenkor a kritikus nem fogalmaz markánsan, cmiatt kicsit belterjes. Ritkaságszámú megy, ha valaki kükeményen megírja a véleményét, és nem fél attól, ha legközelebb tulálkozik a szerzővel, vajon hogyan fog vele beszélni.

— A végrére egy bandális kérdést tartogtam neked. Volt-e olyan mű, ami meghatározó volt írói pályafutásod során?

Mikszáthot mindenkor nagyon szerettem, Móriczot is. Aztán: Anna Karenina, Kováryné. Ottlik: Iskola a haláron, Nádas Péter: Emlékiratok könyve. Mészöly, Parti Nagy, no meg Esterházy. Kridy is nagy kedvencem.

— Volt-e életed során valami olyan elmeinyed, amely írássra inspirált?

1990-ben meghalt egy barátom. Tudom, hogy írni akart — nem feltétlenül prózáit, talán esszét vagy elmélkedést, esetleg valami naplószerűt. Mindig halogatnia, mert teljesen volt munkával. Beszerzett papírokat, gyönyörű tintákat, tollakat és előírásokat azon, hogy majd ír. Aztán egyik napról a másikra meghalt, — akkortájt, amikor el akarta kezdeni. Ez volt az a lökés, hogy nem érdekes halogatni, az embernek azt kell csinálnia, amihez leginkább kedve van, és akkor, amikor úgy érzi, hogy már itt az ideje.

Pesti Zsuzsa

Marcel Proust
Álmok, szobák, nappalok
 Filum Kiadó, 247 oldal, 980 Ft

Hogy az úgynevezett irodalmi „szakma” mekkorát tud tévedni, arra mindenkor a legjobb bizonyíték Proust kezdeti megítélése: írni működvelőnek, unatkozó sznobnak, fir-kálgató dilettantnak tartották. S hogy ez minden sokáig eltarthatott, mennyire mély és határonkon átívelő volt az előítélet, sanyarú pontosan jelzi, hogy mindenkor nincs teljes egészében lefordítva irodalomtörténeti jelentőségű, nagy regényfolyama, az *Eltűnt idő nyomában*. Lassacsán ugyan véget ér az a posztumusz monopolhelyzet, amit Proust egykori – és kiváló – magyar fordítója elvezet, aki bizonyos köteteit a sorozatnak tudatosan nem is akarta megismeretni a magyar olvasókkal – legutóbb például egyidejűleg két különböző általánosban is megismerhetők a Sodoma és Giomorra című részt, ami azért – akárhogy is – luxusnak tűnik. Nem érződik viszont illyesminek (szemben az előbbi példával) a Filum vállalkozása: szívet-lelket melengető örömkézbevenni is, elolvasni is az egyéni látású szobrisszűvész: Lónyai Zsuzsa fordításában ezt az igencsak vegyes kötetet, amely Franciaországban is csak 1954-ben, évtizedekkel Proust halálá után jelent meg. Kétféle, egymástól roppant-tul clüütő írást tartalmaz. Vázlatokat, változatokat az Eltűnt idő-höz, csekavarázslatosan szépek, telítettek, érzéklesesek. Mindez az erény, ami a Proust-regénykből meghódította a világot, (szakmáit és olvasóközönséget egyaránt) már más fölkelhető oldalaikon – és irodalmi vitacikkeket. Ez utóbbiak miatt lett az eredeti kiadáshoz a könyv címe: „Contre Sainte-Beuve”. Aki Proust izlését, idegesit, szellemi tájékozódásának, mércéjének sarkpontjait szereti tudta: Sainte-Beuve elfeleddett a nálunk divatban sosem is volt kritikus. Egyetlen magyarul olvasható kötete – 1988-ból, Wohl Janka fordításában – azt igazolja, hogy nem érdemes felfedezni, valóban az az arrogáns, rossz izlésű crôszakos hólyag volt, aki nek Proust teljes joggal lefesti. Amiért mégis érték és fontos, hogy elolvasnassuk Proustnak ezeket a „kontra-tánculmányait”: belőlük tudhatjuk, mit, miért és hogyan szeretett a „nagy kritikus” által le-szűlt Balzacból, Baudelaire-ból, Stendhalból és másokból. Olyan kötet ez, amit nem lehet egyszírré kivégezni – sokszor jut majd eszünkbe, hol ezért, hol azért, s ha lekapdossuk a könyvespolcról, fogadom, hogy mindenig találunk benne újdonságot.

Nyerges András

Illés Lajos
Íróhístóriák
 Seneca Kiadó, 245 oldal, 880 Ft

„Szereti őn az állatokat?” – kérdezte a szerző előző kötetének címe. Hogy a várások miként hangzottak, nem tudom, mert (csakis magamnak ártó bűnös hanyagsággal) azt a kötetet elrúgásztottam elolvasnai. E mostaniból viszont kétségtelenül, hogy Illés Lajos szereti az írókat. A híresket, a nagyokat, a közkezelteket, a protokoll-írókat (amúgy mintán) elolvásait. Lehet, hogy mások is elvezetik barátságos pürlögüsét, amikor különböző szerkesztőségek és könyvkiadók fönökeként keziratukkal találkozzák, ám rölk nemigen ejt szót. S igaza is van: az olvasó azokról szeretne minél több privát, intim, eddig nem ismert, a lexikonokból és irodalomtörténetekből hiányzó szöveg olvasni, akit kedvel, sőt: „közkedvel”. A névsor imponáló és megkerüljelezhetetlen: Kassák, Tersánszky, Nagy Lajos, Lengyel József, Szabó Lőrinc, Tumusi Áron és még sokan mások a mindenkor értékrend szerint az élen járnak. Egyikötük-ről bíjós, kedves, mulatságos anekdota szól, másikötükkről fenyegetően komor, amelyben az egész korszak légióra tettekérhető. Ilyen például a Nagy Lajosról szóló: „Adjunk neki nyugdíjat és hallgasson!” – mondta Rákosi 1952-ben, mert ez a zord igazmondó ekkoriban is tudott olyasmit papírra venni, ami sértette a rendszert. Ami közös minden történetben: a fölösreplő író mellett – hogy az amerikai filmek stálistájának kifejezésével éljünk – a „special guest star” mindig Illés Lajos. Neki mondották, hozzá írták, ő láta, ő hallotta, ő élte át mindenzt, amiről szó van, s tegyük hozzá: egyedül ő élte túl...

-ges-

Bárány Tamás
A férfi Názáretből
 Orpheusz Könyvek, 229 oldal, 859 Ft

A Jézus-témának nagy keletje van újabb időkben. A legkülönlegesebb műfajok, zene, tanc, film, irodalom dolgozzák fel a Megváltó történetét, alakjának, tanításának értelmét. Bárány Tamás eddigi munkássága egyik legjelentősebb művét adta a kezünkbe *A férfi Názáretból* című regényével. Nagy életta-pasztahat, bölcsesség és emberismeret, de legalább ekkora kutatói munka is szükséges volt e magyar nemében páratlan könyv megírásához. Hiába ismerjük jól a végkifejeletet, a történet szereplőit, olvasás közben megfordulók erről a tudásunkról, s az a csalónk be-nyomásunk támad, hátha másképpen végződik minden. Bárány Tamás képes jól megkülönböztethető emberi arcot adni Márianak,

Józsefnak, a tanítványoknak, mindenoknak, akikkel rövid élete folyamán Krisztusnak dolga támadt. Más-más szereplők megszólalásából ismerjük meg Jézust magát. Lájtuk, milyen volt daclos, nehézen kezelhető, viszont könnyen szébzhető hatéves kisfiúnak, milyen környezetben élt, hogyan ültözött, tanult, evett, mint cserepedő gyermek. Éleettel telítődték azok a korszakok is, amelyekről egyáltalán nem, vagy csak keveset beszél a Szentírás. Jézus a könyvbén maga is gyakran megszólal, tépelődik, mérlegel. Bárány Tamás olyan Krisztus-képet rajzol, amely érthetővé teszi ennek a személyiségnak a karizmatikus hatását. Variázslatos úz az író technika, amellyel evidenciaként fogadtatja el velünk a Megváltó csodáit, ugyanakkor áttelesen és finoman átláthatóan fogantatásra, az apa és az Atya különbözőségeire, illetve egyezésére, vagy a Tamás meditációi a tunítások, az életút ellentmondásairól. A regény nem Krisztus feltámadásával, hanem a názáreti férfi kinhallával fejeződik be, s az író szándékától függetlenül mered ránk a végös kérdés, a haldokló és a miénk, „Atyám... Mond meg nekem, de szent... igaz hitedre, vagy-e egyáltalán?”

Nádra Valéria

Vladimir Nabokov
Attetszó testek

Európa 144 oldal, 780 Ft

Az 1919-ben Oroszországból emigrált, majd egy időre Amerikában is letelepült, később a Svájcha átkötözött Nabokov sokáig nem volt keresett író mielőnket. A kivételes nyelvi erővel és gazdag fantáziával íródott Nabokov-művek hősei a teljes elidegenedettség és a kiszolgáltatottság világában élnek... Bizonyára nekünk kellett felnönnünk hozzá, irásainak stílusához. Nem lehet véletlen, hogy az 1955-ben Párizsban megjelent erotikus és erkölcsfilozófiai regénye, a *Lolita*, u kilencrenes évek magyar könyvpiacának egyik legnagyobb sikere volt... Minapság egyre-másra jelentek meg regényei. Végezetes végjáték, *Camera obscura* és a napokban az *Attetszó testek*. Ez utolsó kisregénye 1972-ben íródott. A témája: a halál, a halálfelelem és a jövő, amely „nem létezik” – csak szófordulat, a gondolkodási káprázata. Nabokov egy öntörvénű világot teremt, amelyben a hősököt nem az élet törvényei, hanem az írói önkény, vagy ha úgy tetszik, írói lelemény, logika irányítják. A humorral teremtett írói világban az író alkotó, ő az, aki mozgatja a szereplőket és irányítja a történéseket. Nabokov jútszó-vagy alkotótársnak tekinti az olvasót. Az alkotó-játék segítségével résztvevői leszünk az élet-halál játéknak, beavatódunk az élet és a halál rejtélyeibe, a regény olvastán elgondolkodunk a valóságon és annak égi másán...

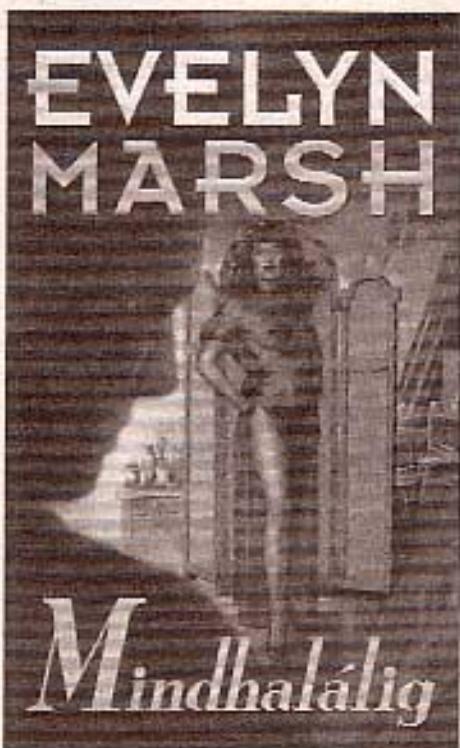
-FÉ-

KÉSZÜL A HARMINCNYOLCADIK...

Evelyn Marsh „vallomása”

Ahogy lehuppenek a kényelmes fotelba, szemem megakad a szemközti polcon. Siva, Ganésa, Buddha, keleti porcelánfigurák, alkrikai szobrok sorakoznak egymás mellett. Körülöttek a falakon japoni iris-festmények, egyiptomi papiruszképek bizonyítják, az otthon tulajdonosa szereti a szépet. S miig a férj szervirozza a friss, forró kávét, vendéglátón pillantásommal követve, a tűrgyáról mesél. Mert minden képnél, figurának története van, de ezek a történetek egy-egy regényben folytatódnak. Az egyiptomi szent szkarabéuszról a *Halálos ragyogásban*, a kis Siva szoboráról a *Siva ölelése* címűben, s a falon függő japoni írás „visszaköszön” *A hallgatag yakuza* című kisregényben. A felsorolásból bizonyára már sokan felismerik vendéglátóm kílétét: igen, Evelyn Marshnál, azaz Mocsári Erika nál vagyok, s legelőször azt feltuttam, hogyan lett a sikeres gazdasági újságíróból még sikeresebb regényíró.

– Unalomüzésből – nevet Mocsári Erika. – Valóban, az első könyvem időtöltésből írtam. A férjemet ugyanis, aki orvosprofesszor, kiküldték három évre Etiópiába. Én, mint feleség utaztam vele, tehát semmi dolgom nem volt. Időm viszont, mint a tenger. Miután rácsodálkoztam az új, idegen világra, az ismeretlen kultúrára, és szembesültem a szenvédéssel, a szegénységgel, rádöbbenttem, hogy milyen ezerszinű, különleges a világ. S miután ott nem volt szerkesztési hajtás, viszont éreztem, irnom kell, egyszerűen helezekszem a regénybe. Így született meg a *Hűdeg ölelés*.

– De miért éppen krimi? Irhatott volna rózsaszínű, píderos lányregényt, vagy útitájnyimet, bármit.

Ezek nem az én műfajaim. Mindig szerettem az olyan könyveket, amelyek megmozgatták a fantáziamat. Számonra a legjobb kikapcsolódás, ha a kezembe vehetek egy jó krimi. Kedvencem Agatha Christie, Robin Cook, Sidney Sheldon. Az orvosi téma pedig a férjemtől jött. Ö „fertőzött” meg, s mindenáig rengeteget segít nekem. Orvosi

krimit csak akkor szabad irni, ha a szakmai rész támadhatatlan. Ezen a téren elengedhetetlen a precizitás, a szakmai megbízhatóság. Manapság az emberek zöme ismeri a szakkifejezéseket, „tanulnak” a Véyszelyzetből, a különböző orvosi filmekből, könyvekből. Éppen ezért könyveim orvosi részeit alaposan megbeszéljük a férjemmel, s arra törekszünk, hogy lehetőleg a friss, érdekes kutatásokról tessék bennük szó. Így írtam már a sejtsebészetről, a rákról, a szívárfülfelbőről és

a plasztikai sebészetről. Az AIDS már akkor főszereplő volt nálam, amikor itthon még csak szűk szakmai kerékpánban esett szó a HIV-vírusról, de ugyanez vonatkozik a komoterápiáról.

— Ha már a műfajnál tartunk, be kell valanom, hogy én nem csupán az orvosi-krimi kategória sorolom regényeit, hiszen azok akár iktatók is lehetnek. Az olvasó nemcsak egy izgalmas történetet vész kezébe, hanem betekintést nyer egy-egy ország életébe, megisméri annak kultúráját, szokásait is. A történet helyszínei teljesen élethűek, mintha a szerző ott lett volna...

Öll voltam. Ugyan rengeteg olvasok, de könyvből nem lehet megismerni az országot. Ergo, sokat utazom. Elutazom a helyszínre, hogy megmérje szívhabban az idegen levegőt. No meg azért is, hogy hiteles lehessék. Ha például arról írok, hogy a regényem főszereplői a múzeumlátogatók után betérnek egy pizzériába, akkor nekem tudnom kell, hol van az a pizzasütőde, sőt, ha az olvasó egyszer a helyszínre téved, neki is meg kell találnia ezt a helyet. Bevallom, sekelycs a fantázium ahhoz, hogy látatlanban láttni tudjak egy helyszínt. Ín elmentem Thaiföldre, Indiába, Japánba, Skóciába és Ciprusra. Csak akkor tudom leírni a kairói vagy a delhi utca félelmelmes forgatagát, ha magam is sétáltam ott, ha belenéztem az emberek szemébe.

— Ezzel már eljutottak a munkaműszeréhez. Megpróbálom, hogyan születnek regényei? Kunkrétan, hogyan készül mustáni, harmonikagyolcadik kötete?

Összel jelenik meg legújabb könyvem, a címe: *Végzetes találkozás*. A történet már teljesen készen van, most ism a szereplőket, s hamarosan utazom a helyszíre, Dél-Olaszországba. Szintén orvosi témájú lesz, egy fiatal orvosnőről svál, aki heleszteret egy világhírű illuzionistába. De többet harapósgóval sem tud kiújni belőlem...

— Gondolom, mint minden regényében, ebben is nő lesz az álmodozat?

— Természetesen, hiszen nőpárti vagyok. Az ember szíve mindenig a gyengébb felé búfsa bármennyire állítja ki az ellenkezőjét, a nők minden kiszolgáltatottabbak. Elárolom, szeretem is a női tőszereplőimet. Hisz általuk kerül regénycímbe a szépség, a szeretem, a szex, no és a feltékenység.

— A névválasztásról még nem esett szó.

Világszerzé köztudott, hogy egyszerű névvel nem lehet krimi kiadni. Megpróbáltam lefordítani a nevem, így lett a Marsh, ami a mocsár angol fordítása, s ehhez kerestem egy E-bolti keresztszámot. Az Evelyn választottam.

— A regényekből az is kiderül, hogy szeretni a külföldi konyhát. Emlékszem például,

hogy az egyik egyiptomi témájú könyvében leírta a szakszak receptjét...

— Igen, ez egy paradiesommal és tojással dúsított zöldséges tésztá. Az izgalmas ételek receptjeit mindig elkértem az éttermekben. Szeretem a helyi specialitásokat. Soha nem tértem háza egyetlen utamról sem úgy, hogy ne hoztam volna nálunk különleges fűszert. Itthon aztán kipróbálom a kint szerzett recepteket. Szervesencére, van is bozá „közönségem”, hiszen egy hárható lakkom a fiammal és családjával. Kisunokám, Daniella, nagyon szeret nálam ebédelni.

— De ha jól tudom, van egy receptje a regényírásra is.

— Igen, igen. Mert sokan kérdezik tőlem, mi kell egy jó krimihez. Ilyenkor azt mondjam, hogy nem árt, ha a szakmai tudást – azaz az irat – egy falatnyi fantáziával, egy kával fűszerezzük.

Évente négy regényt ír, reggel ötkor kel, napi tíz órát dolgozik, marad egyáltalán ideje valamilyen hobbi?

— Ha akarom, igen. Hobbi az utazás és az utazásnak. Rájuk minden szakító időt.

— De hiszen az utazás része a munkájának. Luxorban egy járványkórházban járt, Marokkóban egy mozgó rendelővel ismerkedett meg, szóval számosra utazá-

A Holnap Kiadó ajánlata 1998-ban

IFJÚSÁGI KIADVÁNYAINK

Dickens: Copperfield Dávid • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Dickens: Twiss Olivér • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Forrai Kalálin: Jár a baba, jár • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Gárdonyi: Isten rabjai • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Kastner: Emberke • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Krajnai: Ember meg a kislány • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Kastner: Emil és a harom ikér • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Móra: Rob ember fiai-Diabolikus • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Mark Twain: Koldus és királyi • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Mark Twain: Huckleberry Finn • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Mark Twain: Tom Sawyer kalendári • A/5 • Könyv • 790 Ft
 Veme: Körövi vakáció • A/5 • Könyv • 790 Ft

MANYI IVÁN
CSUTAK ÉS A SZÜRKE LÓ
 Az egyik legnépszerűbb gyermekkönyv Horber László rajzaiival • Komolytibbles • 100 oldal • A/5 • Magyar február • Ára: 840 Ft

EMIL ÉS A DETEKTÍV
 Nyomtatás együttesen: Emillel és a detektívünk összesen. Weller Tímea elmondásai • Komolytibbles • 100 oldal • A/5 • Magyar február • Ára: 840 Ft

BEMUTATJUK FELSŐOKTATÁSI TANKÖNYVSOROZATUNKAT

Kertész Ádám: A számítástechnika és alkalmazása

A művet péccorban a tudományosok szánták, de a 100 felsőoktatási intézmény hajlította és a gyakorlati szektorban is használja. A kötet a tudományos termékekben ismertekkel is ottoléti. • DS • Könyv • Ára: 1500 Ft

Prokopp Mária: Sassetta

A kötet a szenátor Cattacciona legkiválóbb mestereinek munkásságát mutatja be. Részletezzen elemzeti többek között a Budapesti Szemináriumi Művészeti Galériát. Agyzszi Szant Tamás műve a Művészeti Galériánál. Szegedi művek • 100 előadási számban képmelékkelléssel • DS • Könyv • Ára: 1500 Ft

Egon Friedell: Az újkori kultúra története II.

Az említésre méltó könyvtárszerűen írott könyv. Az új kiadásban kiegészítve, módosítva megkönnyítve a kötetek tankönyvi használatát. „Friedell eredménytelen kozmopolita... Csakúgyan, ha Fall Komai szintén maga története, az fejedelmi dyantomot. (Nincs írás.) • A/5 • Könyv • I. kötet • 1500 Ft, II. kötet • 1500 Ft

Hesse Regina-Knöpf Erzsébet: Lexikológia II.

Szöveggyűjtőműnek elnevezési névje az egyszerű és ismertebb német szöveg lexikológiájának szakszótárai kötetének összessége. A kötetek mellett szöglégú leírás a német nyelv oktatásának, tanulásának is. • A/5 • Könyv • Akt Adattábor • Ára: I. kötet • 1530 Ft, II. kötet • 1530 Ft

G. Martin: Általános metafizika – problémák és módszerek

B/5 • Könyv • Ára: 1600 Ft
 D. W. Hamlyn: A nyugati filozófia története
 B/5 • Könyv • Ára: 1600 Ft
 Max Black: A nyelv labirintusa
 B/5 • Könyv • Ára: 1600 Ft

Holnap Kiadó

1111 Budapest
 Zena u. 5 •
 Tel/Fax: 366-6028

Kiadói nyitások

TAN-TÁRS
 Társaságban
 (1077 Bp., Nyír u. 14 • Tel/Fax:
 322 9240)

ESZ

HOLIKON
 művelődési könyvhulláma
 (1111, Zena u. 5
 • Tel/Fax: 161
 6005)

tel: 0620
 illetve vasárnap
 hárható leginkább

holnap
 kiadó

si nem tünnék csupán felhőtlen időtöltésnek.

— Valóban sokat „dolgozom” is a kirándulások során, de azért ezek az utak fel is töltének. Egyiptomban például már hétszer jártam, s hazudnék, ha azt mondánám, hogy pusztán az információtervezés tűfogyán látogattam volna meg ezt a csodálatos országot. Egy-egy utam során nem válik külön a munka és a pihenés, sőt olykor később derül ki, hogy egy éléményt hasznosítani fogok valamelyik regényemben.

— Volt könyve, amelyiköt kiadást is megírt, s elkezdte 250 000 példányban. Regényeit olvassák Bulgáriában és Szlovákiaban is, s most tárgyal az orosz kiadásról. Kell ennél több egy írónak?

— Lehetetlők összíne? Van egy dödölgetett álommam, a film. Igaz, tártyalások már folytak ez ügyben, de az anyagiak miatt mindig megfeneklettek. De azért álmmodozom. Remélem, egyszer a filmvászon is megclevelandek a figuráim...

Dunay Csilla

Barbara Taylor Bradford

Szerelem egy másik városban

Európa Kiadó Budapest, 126 oldal, 698 Ft

Mint mondják, s amint tudjuk is magunkról, pesszimista nép vagyunk. A nyugat-európaiak, de főleg az amerikaiak, érteletlenül nézik ezt hatalmas sikereink láttán. Ugye másra szerveződnak az USA-háló importált tanfolyamok, melyek elvégzése után a negatív gondolkodás, s törztlakású szerelemlésekkel párosul. Barbara Taylor Bradford könyvel, és megszerekedhetünk egy igazi, vérprofli pozitív gondolkodású sikeres amerikai szerelempárral. Jake leszármol negatív hosszú, komoly, unalmas, rendetlen, teljes feleségeivel, s mert szereti a kihívásokat (világítóbérendezésekkel tervez) és szerel gyorsan virágzó önkölle vállalatot alapít egy másik városban (innen a fantáziadús cím), sőt takaros kis házat is vesz televíziójával, hűtőszekrényivel, benne sok-sorrel. A szerelem, melyhez fogható nem érzett halandó, a negyvennagy éves, frissen elvált asszony, Maggie képében tör a huszonkilenc éves vállalkozóra. Mi más hozzá öket ilyen jól össze, mint a rengétek kihívás, melyet mindenkit imádnak. Elég egy umán színtársulat egyik előadásának, valamint egy kúria világításának megtervezése, hogy örökre egymáshoz kössék az életüket (Maggie mindenkit helyen a disznóteket, illetve a berendezést tervez.) Kapesolatukat a születendő gyermek várása teszi tökéleteséssé. Két aka-

dályal kell megküzdeniük: Jake felesége rágos, de a feje akkor sem hagyja magára, sőt felkelőtől belől, próbálja meg a betegség pozitív oldalait nézni. Amy (a feleség) a klinikai halál állapotában, a mennyországban találkozik egy Mariku nevű (nyilván magyar származású) leánykel, aki felvilágosítja oddigi élete értelmetlenségéről, s ebben a tudatban vugyonát az ifjú párra hagyva boldogan hal meg. Felbukkan Maggie régi feje is, de a kreatív asszonyka egyszerűen kirúgja.

Akin pedig ez sem segít, igazán csak magára vethet.

N. V.

David Remnick Lenin sírja

A szovjet birodalom végnapjai

Európa Könyvkiadó, 893 oldal, 2300 Ft

David Remnicknek szerencséje volt: 1988-ban nevezték ki a *The Washington Post* moszkvai tudósítójának. Közvetlen szemtanúja lehetett a szovjet hatalom végnapjainak, mondhatni a történelem útján elhalászott kezét. A szerencse azonban nem lett volna elég, ha nem párosult riporteri rátermettséggel, szakmai igényességgel és ragyogó tehetéssel.

Könyve lapjain megclevelandednek a történelmi dráma szereplői: a hatalom birtokosai, ellenállók, egyszerű emberek, binyiszok, parasztok, nincstelenek és újgazdagok. Megszólnak az egykor ellenfelek: üldözök és üldözötök, funkcionáriusok, KGB-ek és áldozataik.

Tudósításában érzékelteitől tudja a kor atmoszféráját is, a várakozást, a reményt, a családok minden napjára életébe bekúszó gyakorlati és félelmet.

Az információ leglőbb forrásának azonban mindenkor a személyes kontaktust tartja. A politikai élet vezéregyéniségeinek életútját is igyekezik minden mozzanatában felmérni. Elmegy Gorbacsov szülőfalujába, borszál tanítójával, egykorú szerelmével, felvázolja életpályájá minden állomását. Jelcín portréját is arra az ellentmondási helyzetre vetítette, amely ezt a mindenoldalú bomlást jellemzete.

(Kis történelmi abszurd Sztálin két unokájának bemutatása: az egyik póluson az érzékeny művész, aki már a nevében sem vállal rokonságot a híres-hírhedt nagypapával és Jevgenij Dzsugasvili, aki húszkén hordozza a családi örökséget, akinek otthonában a *The Washington Post* tudósítójának Sztalini köszöntésére kellett ürítenie a poburát.)

A szerző szinte együtt lélegzik a változásokkal, az ország legtávolabbi pontját is felkeresi, minden eseményen jelen van, a tényfeltáró újságírás legjobb hagyományait követve. A hatalmas tényanyagot felülelő kötet az 1991-es puccsal és annak utófélével zárul.

Remnick nem csak szerencsés, de irigyelésre méltó ember is. Megvalósította minden újságíró örököi vágyát, a történelemről tudósítottat. Méltán nyerte el a szakma egyik legangosabb kitüntetését, a Pulitzer-díjat.

-sz-Ö-

Greg Illes A spandaui fónix

General Press Kiadó, 527 oldal

1987 novemberében állítólag öngyilkos lett a spandaui börtön utolsó lakója, Rudolf Hess, náci háborús bűnös. A korábbi szövetségek, Franciaország, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió, amelyek katonai egységei bírták a börtönt, gyorsan meggyeztek abban, hogy le kell rombolni a vöröstéglás épületet. A lebontott épületmelőrökök egyike, Hans Apfel örmester egy köteg papírt talál, ami minden bizonnyal a 7. számú fogoly végredeleme. Amikor magához veszi a paksamétát, még nem sejt, milyen szellemet fog kiszabdalni a palackból. Már a második világháború vége óta terjednek plétyák arról, hogy nem az igazi Rudolf Hess repült Angliába, hogy Hitler megbízásából tártyalásokat folytasson a külbékéről. A regény szerint ez így is történt, az áll-Hess végül elítélték, mik az igazi éli viliagát valahol. De nemcsak erről van szó, orosz, amerikai és angol titkosszolgálatok harcolnak a háttérben, hol segítik egymást, hol pedig végeznek az ellenfél ügynökövel, de ha érdekkük uzt diktálja, néha a sajátukat is elteszik lán alól. A dél-Afrikában tolószékben élő Alfred Horn mozgatja a szálakat, aki mindenkor meg akarja szerezni a Hess-féle papírokat. Hans felesége, Ilsa elrabolják, férje és nagyapja, Natterman professzor, minden megtesznek a kiszabadításáért. Belép a képbe egy Stern nevű illusztráció is, aki egykor az izraeli titkosszolgálatnál tevékenykedett. Érkeznek a libiak is, aki meg akarják semmisíteni a zsidó településekét, s amikor mindenki együtt van Pretoriában, sok igazságra derül fény. A jó elnyerik jutalmukat, a gazok megkapják méltó büntetésüket. E terjedelemben a fordulatos cselekményt még körvonalazni is lehetetlen, minden esetben világító szereplői számos kalandozásról lesznek. Közben az olvasó megismertethet a II. világháború politikai kulisszatáknak egy részével, s alapos történelmi ismertek hiján néha bizony nehezen előtörni, hol hizlódik a határ a valóság és az ifjú fantázia között. De nem is ez a lényeg, hiszen Hess tulajdonképpen halott, ugye? Bár, hogy miképpen követhetet el öngyilkosságot egy nyolcvan év fölötti öregember, aki minden mozdulatát a nap huszonnegyed óraiiban öröök figyelték, az még ma is rejtelő maradt.

Trethorn Judit

Ami a könyvek mögött van, azaz akik a „sorok” között olvasnak Megy-e a könyvek által a világ elébb?

Harmóniai éve, 1968-ban alakult meg az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Műszertani Közponijának Olvasás kutató csoportja.

Mint Nagy Attila ismert olvasássociológus – az azóta szervezetileg osztállyá lett kutatáscsoport vezetője – mondja: ízéreseként végeznek átfogó olvasássociológiai vizsgálatokat.

Ezek a felmérések, vizsgálatok, valójában pillanatfelvételcik, amelyek egymás mellett helyezve valamirele szellemi terékpel rajzolnak egy ország kulturális állapotáról, legutóbbi, 1996-ban végzett, olvasási, könyvtárhatalmára, könyvvásárlásra, könyvkölcsönzésre vonatkozó vizsgálatok „tullosításak”, hogy alaposan átrendeződtek az olvasói szokások. minden harmadik kézhez vett könyv úgynevezett non fiction kiadvány, amelyeket az emberek azért olvasnak, különösenk, vásárolnak, mert az egziszcenciájukhoz szükségesek a belőlük nyerhető ismeretek. A jogi, az adózási, közigazdasági, számítógépes és egyéb praktikus tudnivalók leginkább az egziszcenciális „tulélés”-hez nélkülvállalhatóak. Ugyanelek feltűnő tendencia, hogy a klasszikus- és kortárs-irodalom vásárlása, kölcsönzése, olvasása a legutóbbi években hátrólé szorult. Ezzel szemben egyre nagyobb teret nyer, – képleteiben is, valóságosan is, minden könyvesholtot polcaink, minden könyvesstandon – a nyugati kommersz irodalom.

1996 kora nyarán 5000 embert kérdeztek meg arról (MTA Szociológiai Intézet), hogy olvasói embernek tartja-e magát. A megkérdezettek egyharmada válaszolt igennel arra a kérésre, hogy jelenleg olvas-e? Közülük is minden harmadik amerikai kommersz...

Az olvasásutató számára azonban a legfajdalmasabb az, hogy a fiatalok egyre nagyobb hányadáról derül ki, baj van az olvasni tudásukkal. Ez azt jelenti, hogy ezek a fiatalok ugyan ismerik a betüket, de az önképzésre, az iskolában tanultak kiegészítésére képtelenek, mert bizonytalannul mozognak a betük által közvetített ismeretek világában. Döbbenetes adat, hogy a 9–18 évesek olvasni tudása 20 százalékkal romlott az utóbbi években. Az általános iskolát – éppen a hiányos olvasási ismeretek miatt – nem végzi el a gyerekek 6–8 százaléku. Az általános iskolát elvégeztek 25 százaléka nem jut el a középiskolába, illetve az azt elkezdők 13–15 százaléka menet közben abbahagyja a tanulmányait, mert nem bírja a tempót, nincs olvasási rutinja. Az olvasási készség ellen hat, hogy a gyerekek rengeteg idő töltének a televízió kepernyőjére elött. Felnőtt egy nemzedék, amely a legtöbb információját nem a könyvekből, hanem a televízióból szerzi és folyamatosan „elbutul”, kiszorul az iskolarendszerű képzésből is, a továbbképzésekkel

is. Ez pedig sajnos azzal jár, hogy növekszik a képzetlen, az önképzésre, a szakmai fejlődésre, az önérdékérvényesítésre képtelen, a munkaerőpiacra eleve hátrányos helyzetből indulók száma... Öket nevezzük funkcionális analfibetikuskék.

– Ez a vizuális terror bűne, vagy a betűház, könyvház, önképzésre való viszonyt a családdal, az iskola alapozza-e meg?

Az a kutatási lapoztatásunk, hogy azokban a családokban, amelyekben a szülő nem olvas, annyi családban nem tartozik a közös időtöltések közé a mesélés, ott a gyerekek nemrég válnak iskolás korukban sem olvasókká. Ezekben a családokban baj van a tanulással is, annak ellenére, hogy a szülő hangsújtatja, fontosnak tartja az iskolai előmenetelt, a tanulást... Egyébként sajnos, a funkcionális analfibetizmus világjelenség. Nyugat-Európában és Amerikában a felnőtt lakosság 10 százaléka tekintető olvasási, önképzésre képtelennek. Nem véletlen, hogy manapság ott már foglalkoznak a szülők ilyen irányú „felkészítésével”, hiszen felismerték, hogy az első években kapott szellemi élményekkel nemesak a gyerek személyiségett, hanem kulturális szokásait, sőt egziszcenciális boldogultságit is megalapozzák. A családból, ahol a gyerek szellemi igényeinek felkeltésére is gondot fordítanak, bizonyára kisebb valószínűséggel kerülnek ki majd olyan gyerekek, akik tudatlanságuk miatt sodrónak a társadalom peremére. Egyébként legalább ilyen fontos a pedagógusok felkészítése is: nemcsak a humán tárgyakat tanítóknak van szerepük az olvasávi nevelésben, az olvasási készség elsaítatásában, hanem minden, a gyerekkel kapcsolatba kerülő pedagógusnak. A tanárok nemcsak a tankönyvekre kell tanácskoznia a tanításnál, hanem inspirálniuk kell tanítványukat, hogy olvassunnak hozzá az óráin hallottakhoz, egészítsek ki a tankönyvbén álló anyagot. Szeretnénk megkönyíteni a tanárok munkáját, ezért is adtunk ki egy olyan kiadványt, amely annotált bibliográfiával és egy nyolcvanoldalas tanulmány segítségével segíti az olvasávi nevelést. Ebben a kiadványban arról is szó esik, hogyan lehet a televíziót és a számítógépes ismereteket a tanulók önképzésbe „beforgatni”. A Soros Alapítvány támogatásával belefoglunk egy hároméves olvasásfeljlesztési programba is...

– Mint mondja, töltünk nyugatabbra, kiflösönen Amerikában már elkezdődött a szülők „felkészítése”. Magyarországon, ahol megfelelően hátrányos helyzetben van a gyerekeknek szóló könyvek, újságok és folyóiratok kiadása, ahol a fiatal szülők maguk is elvárodtak az olvasástól, kire vár ez a feladat?

Mi is megjelentetnék egy szülöknek, övönöknek szóló kiadványt, amelyből a szülő, az övönök megtudhatja, milyen életkorban, milyen monódókak, mesék segíthetnek a majdani olvasóvá válásban. Annál is fontosabb ez, mert a dislexia kutatások is kiderítették: a gyerek csak akkor lesz képes a belső képek alkotására, ha a különféle történeteket nem készen kapja a televíziót. Fontosnak tartom, hogy legyenek jó gyerek- és ifjúsági könyvek, ezért is írtunk ki a Millenniumi Emlékbizottsággal közösen történelmi regények megírására egy pályázatot.

– Az olvasási és könyvvásárlási szokások ellen hatnak a könyvvárok is, hiszen őppen a gyerekcsaládoknak jelent sokszor gondot, hogy könyveket vásároljanak... A könyvtárok szerepe nő, vagy csökken-e az elkövetkezendő időkben?

A közkönyvtárok költségvetése évek óta kisebb mértékben nő, mint azt a könyvvárok, illetve az átlagos infláció indokolná. Vannak kisebb települések, ahol a könyvtárok áldozatul estek a gazdasági recessziónak. Reméljük, ez a tendencia megáll... Meggyőződésem, hogy a nyomatott befűvel szembeni felelősségeink közös, hiszen a belői a jövő században is nélkülözhetetlen ismeretközvetítő lesz...

T. Puskás Ildikó

Alain Roger

A traveszti

Polgár Kiadó 233 oldal, 980 Ft

Regény a kiváncsikkodóknak, a kicselyükön belesőknek és a gyáváknak. A másokról való tudásvágyban mindig ott láppang valami irigységfélé, lám ők merik azt, amit a többi elítél, ők azok, amik. Túhnyire ez a mässág adottság és nem szerzett képesség. Kivétel a könyv hőse, ő kitalálja magának az átváltozást, a travesztiót. Elege van a férfiak által nyújtott kiszolgáltatottságból, kizákmányolásból, alamizsnából és átáll a másik oldalra. Férfiruhát ölt, és úgy él, mint ha férfi lenne. Egy ideig. Talán a társadalom jobban tolerálja, talán könnyebben lesz férfiak nélkül, férfiak között.

Furcsa felemlisság, mert szexualitája nem változik, megmarad nőnek, marad tehát a közömbös vonzódás. Dilemma, hogy mi vált látszólagossá, a kötődés vagy a függőség. Szabadulhatunk e önmagunk béklyiból úgy, hogy valami mást veszünk a vällunkra? Mert kérdez a kerdés, az egyik megállásihól miért jó egy másikba falladni, nevezetesen a gusztustalan prostitált-cserepbe.

Kedvetlen kedvvel. Ferfi agyrém, hogy az önkéntes rossz, az nem is olyan rossz. Lelki-furdalást kisimító gondolat, jellemző kényeszer, mint bármi levethető-selvehető lenne, mint a kígyó kinött bőre.

Így indul, azután valami kaotikus, már-már szürrealis hafejezés, ami kikerekedik az író elnémításában. Kicsit meghasonlított, kicsit beteges, kicsit tisztaztatlan, s kicsit érhetetlen a könyv felvetése vagy inkább folyamata.

Leskelődünk tehát és kénkedünk. De hogy közeldeink-e, ez nem biztos.

Kétségtelen, hogy népszerűségre számíthat nálunk is ez a könyv, mint ahogy az volt írójának szülföldi szülőhajójában, Franciaországban is. Nálunk mondhatni különösen, mert őmi a franciaknál szélsőséges elfogultság, az nálunk szélsőséges prudencia. Ezeket a kérdéseket a gyakorlatban az elvi liberalisok a lehető legnagyobb meg nem értéssel fogadják.

Hűsége, megpróbáltuk az egyenkénszerű hónapot. Kívül és belül.

/ity edit.

Kolozsvári Papp László Miért kicsik a törpék

Polgár Kiadó, 170 oldal, 860 Ft

Címer guilóttinna, Kolozsvári azt mondja, öt vagy szereik vagy elutasítják. Már ami az írásait, különös tekintettel a publicisztikáját illeti. Önhözlegő vélemény, mert ha kritikusan nézzük ezt, benne rejlik az ítélet is. A pozitív. A pártolók értik, a nem pártolók nem értik. Így hizelgő Kolozsvári illusztrált ez a polarizálás, mert gondolatrágásait nem olyan könnyű követni. Rágás és nem rágódás, nem rágódás, nem rágás. Rágás. Az úr elindul, ír egy mondálatot – mondattá fogalmazott gondolat –, amit elsőre az olvasó érteleséggel fogad. Akinek van türelme és érzékenysége, elolvassa a következőt – kissébb IQ-val rendelkezők kétszer olvassák el –, s akkor megvilágosodik, áterzödi, egyértemesüll. Aki bírja ezt a játskót, szerezi Kolozsvárit, aki nem, uz nem.

Kolozsvári háborgó elme, aki nincs hiján a humornak. A sajatos, nem hahotára fakasztó, hanem lajjangó, fanyar, frarccal elődhatalt humornak. Az egésznek az értelme akkor világlik ki, akkor vonhatóuk ki és le a tanulságok, ha a mű végére érünk. Akkor mondunk, hogy aha... Addig tipróunk, csikorgunk, talán dühönünk.

Miről is szólnak ezek az elmeháborgások? Az elme háborodoitságáról, az egyetemen leges emberi hülyeségről, korlátoztságról. Az írói, az értelmi létril és tudatról, a körülmenyekről. Arról, hogy mitől törpék a törpek. A válasz egyszerű, mert nem nőttek meg. Hogy miért? Mert képtelenek rö. Amíg pedig lesétek elolvastani a könyvet, a válasz henné rejlik.

/ity edit.

Alexander Hamilton-James Madison- John Jay A föderalista

Értekezések az amerikai alkotmányról
Európa Könyvkiadó, 670 oldal, 2200 Ft

A mai politikai csatározásokat szemléltve az ember bujdosás moszatalkúsan gondolni a múltra. Mindez azonban csupán illúzió, hiszen a történetem folyamán minden jelentős változás, forradalmi tett csak nagy küzdelmek és harrok őrök jutott diáklalra. Az Amerikai Egyesült Államok alkotmányát 1787 májusa és szeptemberében közölt dolgozták ki az „Akadémiai Akadémia” – 12 állam 5-5 küldötte – Philadelphiaban azzal a céllal, hogy a korábbi alkotmányon, a Konföderációs Cikkelyeken változtassanak. Forradalmi változás volt ez, új helyzetet teremtett, melyet új érvrendszerrel kellett alátámasztani. Alexander Hamilton, Washington volt származéka, az Alkotmányozó Konvenció egyik vezetője, az alkotmány elvencinek széles körű népszerűsítésére nagyszabású sajtókampány tervezett fogalmazta meg. 1787 októberétől New York vezető lójaiban 85 nagyívű eszré jelent meg sorozatban Publius álnevű alatt a tagállamok megygyűzésére. Ezekben a Publius-levelekben 36 a Konföderációs Cikkelyeket bírált, 49 tanulmány pedig az alkotmány szakaszunkénti elemzését tartalmazta. Az álnev hárrom jelentős politikai személyiséget takart. John Jay – később az Egyesült Államok Legfőbb Bíróságának elnöke – a külpolitikai cikkeket írta. De voltaképpen két átutó egyéniség egyesítette szellemi erőfeszítését a közös cél: az előterjesztett alkotmány elfogadása érdekében.

Hamilton, aki a felválogatás eszméit általában csatasorba érvi igazolására, a központi, erős államhatalom szövetsége volt. James Madison – az USA később 4. elnöke – inkább a decentralizáció líveként ismert. (Így közös műveik fizérének: „A föderalista” is több olvasata maradt aszerint, hogy később egy-egy politikai csoportosulás a centralizációt vagy a decentralizációt tűzlemezáltási harcra zászlajtura.)

A szerzők tanulmányait igen gyorsan – tehát még az alkotmány ratifikálása előtt – könyv alakban is megjelentették.

A történeti hűség kedvéért meg kell említeni, hogy végül is „A föderalista” a ratifikációt tényét közvetlenül nem befolyásolta. A szerzők azonban maradandót alkottak az amerikai alkotmány mélyrehaán értelmezésével. Frásai másig ható érvénnyel az amerikai politikai elmélet és alkotmány jog alapjára.

A Kiadó u. könyv végén függelékből az Amerikai Egyesült Államok alkotmányának teljes szöveget is közreadja, az azóta bejegyzett alkotmánymódosításokkal kiegészítve.

Fejtő Ferenc

II. József

Atlantisz Kiadó, 403 oldal, 1295 Ft

Fejtő Ferenc

Rekvírem egy hajdanvolt birodalomról

Atlantisz Kiadó, 442 oldal, 1295 Ft

A hetven éve Párizsban elő magyar publicistát és történész a világ minden dolga közül legjobban az izgatta, ami itt, ebben a kelet-közép-európai térséghen történik. A Népi demokráciák története című, alapvető műve (vajon nem kellene-e újra, immár kurtitások nélküli kiadni?) kézikönyve mindenkinck, akit az utóbbi fél évszázad foglalkoztat. S alighanem minden forgatott alapművekkent tűrjük majd számon mostantól ezt a két új kötetet is. Az egyik a harmadik évek végén íródott és arról a II. Józsefről szól, aki a csodában álló Habsburg-birodalmat modernizálni akarta, hogy megmentse a széthullástól. A másik, a Review, a kilencvenes évek elejének terméke: a már már működésképtelen, de talán megpreformálható és egyben tartható Monarchia utolsó periódusáról, és persze, megint csak a Habsburgok németiakének kudarcait valló, jobbítási kísérleteiről szól. A „kalapos király” meg a „hivatalnok-eszsár” között több a (nem külön, hanem lényegi) hasonlatosság, mint hinnénk. Ritka kölcsönéje egy életműnek, ami Fejtő e két könyvéhöz kiderül: sem szemléltetén, sem témájának megközelítési módján nem kényszerült változtatni. Mindig is a tények maguk érdekeltek, nem a legendák, nem az önmítoszok és ünigazolások, nem a tendenciós vágások, hanem a valódi folyamatok. A Monarchia „mint olyan”, mondja Fejtő, nem feltétlenül rossz kerete az e térséghen kialakult együttelésnek. Ha széthullott, ha ellehetetlenült, az még nem jelenti azt, hogy számos korrekcióval ne élné volna tovább is. Voltak azonban, akiknek érdekuhez állt szétkobbanani – és még létező értékeit is tagadni. Bécs-Pápa-Budapest háromszögének kulturális konjunktúrája, politikai életének erőteljes liberálizmusá, a gazdasági együttműködés számos előnye sokáig tabutáma volt, a kiugrás utáni évtizedeket kizárolag szíadalommal illetette, aki nem akart hazaáratló hírebe keveredni. Ugyanily által a dolog II. József idejével: csak tagadni, csak szidni lehetett a „jozefinizmust”, holott tömördekk olyan kezdeményezése volt, amely nélkül a polgárosodás meg sem indulhatott volna nálunk és szomszédainknál. Fejtő azonban nem „reabilitál”, és nem „vádaskodik”. Nem is tagadtan a márból gombolyújtja vissza a fonatot: abból ugyanis, hogy később mi mire vezetett, igazságosabban megitélhető, minél mekkora volt a valóságos értéke a maga idején.

Az olvasó csak ámul, hogy a II. József nem elnézésre szoruló ijtékő mű, amit csak szerzőjének később szerzett tekintélye fogadtat el – és a Rekvírem nem időskori hattyúára, amit korábbi opusok kedvencére „megbocsátunk”. Páratlanul érdekes, vallatán szubjektív, szindékoltan provokatív alkotások, melyek nem valamiféle abszolút igazságot óhajtanak képviselni, hanem egyéni (ténylekkel persze alaposan megtárgyalt) álláspontot, amely nemesak kész a vitára, de reméli, sőt, el is várja azt.

Ny. A.

Mihail Csehov**A színészhez**

(A színészvász technikájáról)

Polgár Kiadó, 188 oldal, 1100 Ft.

Szinészetet nem lehet tanulni – tartja a színházi fuma. Hát még könyvből, tehethenek hozzá, ha nem bizonyítaná epp az ellenkezőjét az élet. Az egy „alomból” kikerülő növendékek gyakran cagednek következtenek a „szülökre”. Jó esetben ez nem a stílust és a modort, hanem a megtereményítő közis szellérmet és az ebből fakadó módszert jelenti.

Mihail Csehov pedigreeje irigylésre méltó. A nagybácsi, Anton Pavlovicssal kezdődik. Szinházi pályáját Sztanyiszlavszkij és Némirovics Danesenkő legendás Művész Szinházában kezdi. Az emigráció Max Reinhardtal hozza össze Németországban, Angliában alapít sziniiskolát, amellyel később az Egyesült Államokba költözök. Játszik színpadon, filmen. Readez, tanít és olyan tanítványok kerülnek ki kezei alól, mint Ingrid Bergman, Marilyn Monroe, Anthony Quinn.

Ennek a kivételesem gazdag és sikeres életpályának a kvintessenciáját lelhetjük ebben a kiskávéban. Ó is, mint annyi nagy elődje, megkíséri időtálló betűkre bírni illékony színpáli tapasztalatait. A magyarul olvasható kötetben tizenköt fejezetben foglalva találhatunk válaszokat azokra a kérdésekre, amellyekkel mindenki szembeszüll, akinek színpáddal volt van, lesz dolga. A gyakorló színházcsinilő módszertani segédességek és szellemi purgatóriumot talál benne. Csehov gyakorlatai mindenütt azzal szembeszünenek, hogy hajlamos a színész rutinból, felületesen reagálni az ōrő kihívásokra. Hogy a színházi gyakorlatban minden, minden előről, az alapoktól kell elkezdeni. Folyamatosan rá kell kérdezni a már megszerzett tudásra is. Módszertaniak gyűkörei Szanyiszlavszkijhoz és az antropozófus Rudolf Steinerhez vezetnek, de mesterének gyakorlatát nem követi szolgáian. Érezhetően sokat merít a Comédia dell’arte szelleméhől, és gyakorlatáhól. Az ō színházeszményében is központi szerepet játszik az Anima Allegra, az Örvendő Lélek. A színész játék és alko-

tus örömtől sugározzák feladatai. „Ha a színész csupán arra szorítkozik, hogy elmondja a szöveget, umelyről az író gondoskodott a színmára, és kivitelez a „játékot”, amelyet a rendezői utasítás osztott rí, s nem keres lehetőséget az önálló improvizálásra, akkor mások alkotásának a rabszolgájává válik mestersége nem más, mint utánzás. Ez a töves beállítottság sajnálatos módon eluralkodott napjaink színészinek körfélen.” Ne képzeliük azonban, hogy a könyv pusztán ilyen szentenciákból áll. A fenti gondolatokat praktikus gyakorlatok sora követi, amelyeknek hivatalos és amatőr színjátszók egyaránt használ vehetik. Gyakorlati segítséget nyújt a test és a lélek összhangjának meghonosításában, a képzőművészeti fejlesztésben vagy a színpadi atmoszféra meghonosításának fülelyáiban. De nemesak a gyakorlati szakemberek, hanem a színházművészeti iránt érdeklődő olvasók is találkozhatsnak a könyv lapjain számukra meglepő, új megvilágítás-sal a drámai műfajokat tárgyaló fejezetben.

Abban, hogy Mihail Csehov eljutott hozzánk, gyaníthatónan nagy szerepe van a fordító Honti Katulinak, aki néhány évevel ezelőtt Keith Johnstone: Impro című kötetét is először tette a színház magyar személyezének. Az ilyen műveknek csélye van, hogy egyaránt megfertőzze a játszót és a potenciális nézőt.

A kötet fülszövege Mihail Csehov halálának évei 1995-öt jelöli meg. A kiváló színész ember azonban csak e sajtóhiba révén éltetett 104 esztendőt, mert valójában 1955-ben, 65 évesen hunyt el Kaliforniában.

Molyus András

Györfy György**Pest-Buda klakulása**

Akadémiai Kiadó, 242. oldal, 1200 Ft.

Lokálpatrioták, figyelem: ha valóban fontos számunkra Budapest, ha tűhhet jelent egy- szerű lakóhelynél, ha szeretjük s úgy érdeklődjünk iránta, mint szülőföldünk iránt, az sem lehet közömbös, amirol eddig a semminél is kevesebbet tudtunk: a régmúltja. A története. Mármint nemesak a multi színszíni, hanem a kőhelyevőben régi. Györfy György, aki a legalaposabb kutatója honfoglaláskori történelünknek és soscum az vezérlő, hogy épben divatos ideológiái áramlatok vagy politikai mozgalmak számára szállítson historikus érveket, (ahogy ezt misék sokszor megteszik), újabb, megrendítően alapos és szennázsosan érdekes munkát telle az usztafra Pest-Budának a honfoglalástól számított történetről, egészen az Árpád-kor végesével történt székvárossá alakulásáig.

A történeti források, a legendák, a régészeti leletei, az egész történeti irodalom ott rejlik a jól megalapozott koncepció mögött. Györfy csak arról beszél, ami bizonyítható-

an tény, s nem bocsátkozik tetszetős találga-tásokba.

Pest, Buda és Óbuda kiépülése, pusztulása, újjáépülése, lakónak sorsa, belső élete, az országban elfoglalt s váltakozó megitlőde-sé – csupa fontos és izgalmas történet, akár a jog, akár a politika, akár a néprajz, akár a to-lepüléstörténet oldaláról vizsgáljuk. Ez a tudományos mű egyben (a szó legnemesebb értelmében) olvasmány is. Budapest szerel-meseinek jobbat nem kívánhatok annál, mint hogy városunk későbbi korszakairól is készüljenek Györfy-féle mérhető művek.

--

Böhm Vilmos**Válogatott politikai levelei**

1914–1949

Napvilág Kiadó, 462 oldal, 2100 Ft.

Tulajdonképpen rövid idő adatolt neki, nem érte meg 70. születésnapját, de a múlt század végétől e század közepéig cselekvően volt jelen a magyar történelem minden korszakában. A legnagyobb fordulópontjáról emlékratokban számol be: 1918–1919-ről szól a Két forradalom tüzében, a forradalomok és a kommunikák talán legárnyaltabb és legtárgyilagosabb krónikája – ami nem kis teljesítéssel, ha számtásba vesszük, hogy minden egyik eseményről egyik legtevékenyebb részvétőjére vette papírra az emigrációban még nagyon is élő emlékeit. A második könyv, melyben 1945 és 1948 között diplomáciai, politikai tevékenységeiről és egy demokratikus társadalom építéséhez fűzött reménységeiről ad számon, már csak jóval halála után jelenhetett meg. Másodszor emigrációban címmel. E ma is viszonylag könnyen hozzáérhető forrás-értékű írásain kívül több történeti könyvből és számtalan újságírásban fejtette ki véleményét aktuális politikai kérdésekkel.

Most végre impozáns méretű kötetben olvashatjuk e jelentős magyar szociáldemokrata politikus levelezésének lényegére török válogatását – ami a szerkesztők részéről sem volt kis munka, tekintve, hogy a levelek írója, illetőleg címzettje több országban élte le emigrációs életszakaszait is – melyek együttesen felnőtt-életének tulnyomó részét alkották.

E leveleket olvasván nem tudjuk nem megállapítani, hogy ez a néhai hivatalos politikus, két forradalom hadügymisztére mennyire csöndes, szerény, minden egyetérzetet kereső, hétkességszerű ember. – Hát így is lehet? – ülmékkorunk levelei olvastán. – De vajon lehetett-e? – hangzik a következő kérdés (a menetrendszerről busokra és emigrációra emlékezettel az elvickben hajthatatlan, de érintkezési módjában emberi hajlékonysági politikai stílus általmodozó hívőit).

Történelmi kérdésfeltevés. Látnunk kell, hogy századunk nagy fordulóponja nem politikusaink tárnyalási stílusát és emberi habitusát vetették el szánt szándékkal a felszínre került politikai erők és az általuk kavart gátszakadásszerű események, hanem elsősorban azt a politikai modellt, amely a társadalmi csoportok közti kompromisszumok intézményesítését tekinti alapeszményének. Ezzel a tanulsággal együtt érdemes emészti a könyvet, a legnemebb ertelemben vett európai kultúrájú politikusok sokirányú levelezését.

-gyi

Diktátorok – diktatúrák

Ormos Mária, Székely Gábor, Krausz Tamás, Harsányi Iván, Pankovits József írásai
Eréni Tibor előszavával

Akik nyomot hagytak a 20. századon 3.

Napvilág Kiadó, 124 oldal, 550 Ft

Bár a történelem zsarnokok és önkényuralmadók széles skáláját vonultatta fel, az I. világháborút követő válságos időket sokan a „diktátorok korának” nevezik. Mindez már a múlttól, az emberiség a XXI. század kezébeire ért. Az események ismertek, a diktátorok minden tette dokumentált. A történetek azonban még ma is szerte a világon kutatják a fasizmus uralomra jutásának okait, indítékét, a folyamat közös és eltérő meghatározóit. A diktatúrák természetrajzának ismerete ma is aktuális.

E sorozathoz neves hazai történészek elemzik a hitléri Németország, a száláini rezsim, a spanyol és az olasz fasizmus specifikumait.

Krausz Tamás a náciizmus és a száláiniszmus néhány összefüggéséről írt tanulmányában a diktatúrák analízisének differenciált megközelítését hiányolja a történetíró-szövegben.

Mai, változó világunkban mindenkorán fontos, hogy értékelni tudjuk a XX. század diktatúráinak jellegét. E tudás felvértezheti a jövő embereit, hogy képes legyen a demokratikus jogokat megvédelemzni a mindenkorán diktatúrák fel-felbukkanó agresszív törekvéseiértől.

(Tausz Anikó)

André Breton *Oldható hal*

Orpheusz Könyvek, 106 oldal, 859 Ft

André Breton 1924-ben vetette papírra programát Első Szürrealista Kiáltványát, s ebben az évben adta közre *Oldható hal* című munkáját.

A szürrealista lázadás egyben Breton egész generációjának útkeresését is jelzi. A

tudattalak, a lélek ellenőrizhetetlen, spontán megnyilatkozásaiiból újra igazságot, tudást és művészetet kívántak meríteni.

A könyvet az Orpheusz Kiadó jelentette meg Bakucz József fordításában és illusztrációival.

Az *Oldható hal* keretét egy képeletheli önéletrajz képezi, mely 32 prózai történetet foglal magában. Ezek színhelye Párizs, egy olyan képeletheli város, ahol a Bastille környékén egy óriási darázslulás kérdezéket tesz lől a gyerekeknek, ahol az iskolai krétaban varrogép van, s egy gázlampa sétál haligatózva és szorongva az emberek között.

Egyéb olvad itt a tapasztalat és a látomás, a megismerés és az intuició, az élmény racionalis és irrationális tartalma.

Alkotómódszere lényege az automatikus írás, melynek révén – Breton szavaival – képes a költő egységesen foglni az áltom és valóság világát, s amely elvezetheti a vizonali hallucináció állapotába.

A kifejezés önellőrel formáinak alkalmazásával, a nyelv automatikus önálló érvényesítésével Breton és a szürrealista irányzat az egész francia költészet képrendszerére marandandó hatást gyakorolt.

hangvételű prózával, az az újdonságra való ricscsálkozás örökményére fogja elolvasni ezeket a novellákat. Szerencsére, van mielől meríteni a jövőben is a könyvkiadói műhelyként is próbálkozó Nagyvágiának, hiszen az elmúlt negyven év alatt sok kitűnő vers, próza és esszé jelent meg az anyalapban, mely még sokáig tiszta forrása lehet egy jó sorra érdemes kiadónak is...

tip

T. S. Eliot

Elveszett költemények

Orpheusz Kiadó, 166 oldal, 498 Ft

Hátrudta ma még egyáltalán szenzációvá válni frissen megjelent verseskönyv, hat ez a T. S. Eliot ekkor ismeretlen, „ossze-nem-gyűjtött” verset tartalmazó válogatás feltételeül az lehet legalább is, annak kellene lennie. Kappanyos András, uki helyenként a magyar műfordítás legmagasabb mércéjének megfelelő módon – ütöttette, jegyzetekkel elláttá, szellemes és ugyanakkor precíz, fontos információkban gazdag eszközök kísérlik a költeményeket, heroikus munkát végzett, de az egész kiadványból az derül ki, hogy Eliothoz szenvedélyes érdeklődés, értő szeretet és rengeteg tudás fizeti. Felferítések elkerülése végett nem zsengéket sem is magánérdeku apróságokat” tartalmaz ez a válogatás. Eltűnt és félév század második évtizedétől előkerült, igazi Eliot-művekkel ismerkedhetünk. Aki tudja, mit jelent ez, izgatottan siet megismerni a könyvet. Ha másról nem, talán az Átoksföldjéről, erről a híres (százalunkat oly mélyesen jellemző) nagy versről talán az is hallott, aki különösebben nem érdeklődik a költészeti iránt. Ez a mostani könyv az Átoksföldje kimagasló részeit, az ismertté váltakkal egyenértékű völgyzatait is közli. 1966-ban, amikor – csodával határos módon – megjelenhetett az első magyar Eliot-válogatás, a Népszabadság kritikusa még anélkül írhatta le róla, hogy „ minden számvilág és lendület nélküli való” és „a humanista párosz lassú felindásá” jellemzi, további hihenyezik belőle „az átfogó világörököt” – hogy mindezzel önmagát járatta volna le, ahogy ennek harmely normális országhban történnie kellett volna. S ezzel csak egyfajta rossz hagyományt folytatott: amikor Eliot-ot Nobelprixjal jutalmazták, a magyar sajtó útszéli hangon átkozta ki, mint „az imperializmus fizetett ügynököt”.

Ha mindezen szerenesére – régesről túl is vagyunk, nem lehet eléggyő örvendezni azon, hogy ez a megrendítően gazdag és komoly költői életmű végre teljességében hozzáérhető és remélhetőleg minél többek számára immár érthető, sőt elvezethető is,

Ny. A.

Lelkes Péter
Júliától Stuart Máriaig és meg-
fosztva koronájától
Váradi Hédi élete
 Nemzeti Könyvtár 232 oldal

Harmadéves főiskolásként robbant a színpadra, tényleg évente négy premieren villogett tehetségét, kedvelték a kollégák, imádták a közönség, majd szinte egyik peregrinál a műsorok mellőzött lett. Mi történt? Ki vagy kik állnak az események mögött? – ezekre a kérdésekre keresi a választ Lelkes Péter újságíró. Mert most megjelent Váradi

Hédi című könyve valóságos oknyomozás. Nem egyszerűen életrajzi regény, nem csupán a forgeteges tehetségű művész életútját mutatja hez az olvasónak, hanem a színészszak vallomásaival, korabeli újságcikkek idézetével igyekszik választ kapni a rejtelyre, amit Koncz Gábor így summázott: „Aljasság... nem tudok mászt mondani. Így bánni egy ilyen kiváló művesszel... aljasság, nem tudok enyhébben fogalmazni.”

A kötetben szót kapó színészek közül ki-kiki-vérmeréklete szerint fogalmaz, ám a világninterjük egyben megegyeznek: a művészek éretlenül illtak Váradi Hédi mellőzésére. És tehetetlenül néztek, hogyan érte át ez a rendkívüli tehetséggel megáldott művész az egykor Nemzeti Színház „népirtását”, a direktorok és rendezők önkényes „sztárcsinálását”.

A rengeteg művészportré azonban nem nélküli a szép emlékek felelevenítését sem. A Júliától Stuart Máriaig folyó pályára szinte minden mozzanata helyet kap a könyvben, s az a néhány fotó, amelyet a szerző illusztrációinak használ, bizonyira sokat emlékezésre kerül. Mert Váradi Hédi maig nem felejtette el úz, aki hitt: Ó az Elvezetett paradicsomban, Az ember tragédiájában, a Marat halálában, a Búnhezések utánban, vagy utolsó nagy alakításában, Schiller Smart Máriajában.

De a könyv olvastán felidéződnek bennük filmalakításai, tévészerepei is. Csak emlékezetetől: Albu Regia, Az örökösi, a Nípolyt meglámi..., a Gömböc, A hirlapiró és a halál. Volt királynő és szépasszony, utcánő és ártatlanné leány, ezerarcú, ezerhangú volt. És nem volt szerep, még a legparányibb, pár mondatos sem, amelyre ne készült volna. Sziporkázó teljesége minden rekvizitumát felsorakoztatta, úkár a teltházas Madáchban lépett a podiumra, akár egy falusi művelődés

si ház három (!) nézőjének játszott. Mert neki a színház volt az élete, a publikum, a taps éltette. S amikor már nem lapsolt senki, szép esendesen elhúcsúzott. A Kossuth-díjas művész hamvai elhagyutalan – mint utolsó éveiben ő maga – nyugszanak a gánti temetőben...

- dics -

Franz Rosenzweig
Könyvecske az egészséges
és a beteg emberi értelemről
 Atlantisz, 111 oldal, 795 Ft

A könyveknek megvan a maguk sorsa, Annak, amelyet most kezünkbe vehetünk, első megjelenése kalózkiadás volt. Szerzője kiadói ráhessélesre írta, majd utóbb a kiadási jogot visszavonta. Harmadik évevel később mégis napvilágot látott a Könyvecske, umit a jogutód csuk tudomásul vehetett.

Mi hát a mű valójában? Míg a szerző filozófiai „kézirathai maradt, mert rossz bemutatásnak” nevezi, s végrendeletében nem minősíti kiadandának. A Rosenzweig-összkiadás az előző megjegyzéssel mellízi: „a szakértők szerint, ha valaki semmit sem ismer a szerzőről, ukkor ez az írás el fogja riúsztani tőle, ha pedig már olvasta a főművet, a Könyvecske bátran nélkülözheti.”

E sorok irója becsülettel beisméri, nem olvasta a főművet, A megváltás csillaga című ötfogó filozófiai értekezést, melyet a szerző életműve betetőzésének tartott olyannyira, hogy megírását után csak a szóbeli tanításnak óhajtotta szentelni idejét. A Könyvecske – jöllehet előudvarainak és szemináriumi beszélgetéseinak summája – nem türi magába Rosenzweig teljes filozófusi életművét, így nem is helyettesítheti annak megismerését. Az is igaz, ami a szerző jegyez meg sajátos önröriával főművel kapcsoltható: „valóban nem minden egyes család minden egyes tagjának napi használatára lett szüksége.”

Bizonyos mértékig a Könyvecske vonatkozág is igaz ez. Mégis hálásak lehetünk mind az egykor, mind a mostani kiadónak: a Könyvecske valóban élvezetes olvasmány. A laikus számára elsősorban miot irodalom. A szerző látásmodja, gondolkodásának struktúrája mintha Kukákat idézné emlékezetükbe – még mielőtt tudatosodna bennünket, hogy a századot köti közép-európai zsidó alkotó-gondolkodójának nemesak életrajzi dátumai, hanem identitáskereső belső vivódásai is egyazon tragikus nagy nemzedék közös élményviliagára utalnak.

- ii -

RÉGI MÓDSZER – ÚJ NÉVEN

Immár másodszor rendezték meg a Fővárosi Szabó Lőrinc Könyvtárban az úgynevezett „Rongyos Frankfurtot”, azzal azt a megbeszélést, amelyen a rongyosra olvasott könyveket kiánják fel újra nyilvántartásra a könyvtárosok a meghívott könyvkiadóknak. A felkinált kiadványokról lista is készült, azzal a szándékkal, hogy az innen kiválasztott könyvek lajstromba kerüljenek, nehogé épp egy másik kiadó is a már kiválasztott művet gondozza. Ugyan az elnevezés üjkeletű, ám a módszer évtizedek óta ismert és jó ideig alkalmazták is a könyvszakmában. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületében a téma egykor felelőscivel, P. Pál Rózsával és Javori Jenővel a kezdetekről, a folytatásról és a rendszer elsorvadásáról beszélgetünk.

1956. szeptember 13–15. között tartották az I. Magyar Kiadói Konferenciát – megszíni Javori Jenő. – Ekkor született egy határozat, ha megengedi, szó szerint idézném: „a párhuzamok és általános könyvkiadás érdekekében a tervbe vett művekről a Kiadói Föigazgatóság a kialakított körüljárásra központi nyilvántartást vezet”. Ekkor meghatározták a javaslat céljait is, e szerint a párhuzamos kiadások megakadályozása, az azonos művek vagy azonos téma kiküszöbölése, cenzurális okok és átfirányítás a profilban illetékes kiadóhoz. Ettől kezdve 2 példányban nyilvántartási karton készült a könyvekről, az egyik a Kiadói Föigazgatóságnál maradt, a másikat visszakapta a könyvkiadó.

A nyilvántartási kartonon szerepelt a kiadó neve, a mű kategóriája, szerzője, címe és

rövid ismertetése, valamint a megjelenés éve – fűzi hozzá P. Pál Rózsai.

Visszaemlékezne, hogyan működött ez a rendszer?

Új 1970-től vettetem át Kovács Gyözőtől ezt a munkakört, s akkortájt tökéletesen működött a nyilvántartásba vétel. Igaz, voltak gondok néhány kategóriával, például jól emlékszem dr. Föry Ajának akupresszúrás művére, amelyhez hasonló témában már jelent meg írás, így neki külön magyarázatot kellett csatolni a megjelenítési körlemezhöz. De ritka volt az ilyen eset, hiszen akkoriban még a kiadók körüljárásra tematika szerint dolgoztak. Mindekinnek megvolt a specialitása, a konkréta feladata, s ez nem volt elükös lépni, kikerülni a Javori Jenő felidézett „témafoglalás” módszerét, amikor egy-egy körüljárás megjelenő könyvre több kiadó is jelentkezett. Ilyenkor az első bejelentést fognak el, azzal a javaslatot vették nyilvántartásba, de a többieket is értesítettek erről. Volt, hogy ilyen esetben összefogott két kiadó és együtt, közösen jelentkeztek meg a művet. – A leggyorsabbnak volt primátusa, s ez bizony olykor órákon múlott. Emlékszem, hogy megjelent a Le Monde-ban egy íj regény, s már másnap jelentkeztek rövid kiadók.

Említtette, hogy a nyilvántartás egyik célja a cenzúrálás volt. Ez hogy működött?

A valóságban nekünk már nem kellett cenzúrálni, mert a kiadókban működött bizonyos öncenzúra. De ha például a Mein Kampfot nyújtották volna be kiadási kérelme, azt biztosan elutasítottam volna.

S hogyan funkcionált az átfirányítás más profilba?

Itt többször volt példa, mondjak, ha egy könyvkiadó orvosi könyvre szándékozott kérelmet benyújtani, azt a Medicinához küldték. De ebből soha nem volt semmi követelés.

Mikor és miért szűnt meg ez a rendszer?

Elsősorban a rendszerváltást követő deregulációs kormányprogram eredményeként, amellyel a kormány igyekezett megszabadítani a költségvetéstől a cégeket. De a rendszer magától is felbomlott, amikor a gombamód szaporodó könyvkiadók nem léptek be az egységesítésbe, nem tartották magukat a kialakult normálhoz.

Miután erre jelentleg nincs jogszabály, gondolják, hogy egy ájjátelesztett nyilvántartási rendszer működik majd?

Reméljük, mert ez az egyetlen út ahhoz, hogy ismét otthon legyen a könyvszakma. Nagyon erős szakmai konzzenzussal és természetesen megfelelő technikai háttérrel ismét működhene a dolog. Csupán egy jó szümittőgén, a hozzá szükséges kezelő és a jó számlék szükségefeltétel hozzá.

– Én még megtoldanám egy szimbolikus összeg, mondjak százforintos nyilvántartási díjjal is. Ez semmiség egy kiadónak, viszont hangsúlyozná az úgy kormolyságát, s fedezné a technikai költségeket – számodra Javori Jenő, s még hozzáfűzi, minden kiadónak érdeke, hogy tudja, mi készül a piacra.

d. cs.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasóink!

Aki lapunkat szeretné megvásárolni, esetleg több könyvesboltban vagy újságárusnál kénytelen rálérdezni, mire végre megvásárolhatja. Ennek az utánjárásnak a kiküszöbölésére van egy rendkívül kényelmes megoldás: az előfizetés. A postai kézhasító minden számon folyamatosan, a megjelenéskor házhoz visz. Lapunkat egy évre 2400 Ft-ért (1 db középes árfekvésű könyv áráért) cló lehet fizetni szerkesztőségünk elnöki, a kitöltött megrendelőszelvénnyel visszaküldve, a megküldött eszkkel befizetéssel.

3< -----

MEGRENDDELŐSZELVÉNY

KÖNYV · KIADÓ · KERESKEDŐ · 1117 Budapest, Fehérvári út 32. T/F: 166-7204

Megrendelem a KÖNYV · KIADÓ · KERESKEDŐ 1998. évi 25 számát 2400 Ft-ért ..... példányban. Kérlek küldjenek eszkket az előfizetési díj befizetéséhez.

Név: .....

Cím: .....

Aláírás: .....

PROGRAMOK

Az Írók Boltja márciusi programjai

(Budapest, VI., Andrassy út 45.)

A programok du. 4 órakor kezdődnek

4., szerda

A Múlt és Jövő Kiadó új könyveinek bemutatója
Bacher Vilmos: Szentírás és zsidó tudomány

Hahn István: A próféták forradalma

A köteteket ismertetik: *Harraszi György*, *Puskás Ildikó* és *Dr. Schweitzer József* főrabbi

5., csütörtök

Nagy Világ könyvek bemutatója

És mégis kopogtatnak (Modern olasz elbeszélések)

Bemutatják: *Madarász Imre*, *Szappanos Gábor*.

Az volt az év, csendáknak éve címmel az 1848-49-es forradalom és alkotmányvédő majd függetlenségi háború témájában hirdet filmovellapályázatot a Honvédelmi Miniszterium és a Magyar Napló. A novella terjedelme 15-25 céppelt oldal lehet, a jelleges munkákat a következő címre várják: *Magyar Napló Szerkesztősége, Budapest 1062 Bajza u. 18.* (telefon: 342-8768), 1998. március 15-ig.

Eredeti magyar dráma megírására hirdet pályázatot a Nagyvárad Állami Színház Szigligeti Társulata a nagyvárad magyar hivatalos színjátszás kezdetének kétszázanak évfordulójára alkalmából. Pályázni tematikai és műfaji megkötöttség nélkül, olyan eredeti színművekkel lehet, amelyek nyomtatásban eddig még nem jelentek meg, illetve nem kerültek közönség elő. Jelleges pályamunkákat várnak, és a színmű kísérleteiben ugyanelek jelleges, lezárt borítékban a szerző adatait is mellékelni kell. *Beküldési határidő: május 31., postacím: Teatrul de Stat Oradea, Trupa Szigligeti, 3700 Oradea Str. Madách Nr. 2. Románia. A borítékra írják rá: Drámapályázat - 200.*

Libri sikerlista

1998. január második fele

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számlógépes összesítése alapján

1. Felsőkörteki felvételi tájékoztató 1998.	11. Ondasje, Michael: Az angol beteg Európa Könyvkiadó
Dokusoft CDK	
2. Vámos Miklós: 135 lehetetlen történet	12. Murphy, Joseph dr.: Tudatálatlant csodálatos hatalma 4. Szakács Könyvkiadó
Ab Ciro Kiadó	
3. Kunzler, Milan: A nevezet és felejtés könyve	13. Horváth Ilona: Horváth Ilona szakácskönyv Kulintrade
Európa Könyvkiadó	
4. Judah, Robert: Kiháttás IPC Könyvek	14. Forsyth, Frederick: Evan Magyar Könyvklub
5. Mortes, Andrew: Drama igaz története saját szavaival Talantház Kft.	15. Pividresi István: Vak Róla vaku volt Páratlanus Könyvek
6. Janák Lajos dr.: Mit várunk a csillagok 1998-ra?	16. Huszó, Beaumarc: Gyermekek Klein és Warner - Klingsor Cartafiloz Kiadó Kft.
Egészében Színpad	
7. Ungvary Krasztán: Budapest extrája Corvin Kiadó	17. Christie, Agatha: Bagdadba jöttük Hunga-libri
8. Williamson, Gordon: A hőség a bencsiletem Hajja És Irai könyvkiadó	18. Hay, Louise L.: A sikeress mű Édesvíz Kiadó
9. Hankiss Elek: Az emberi kaland Helikon Kiadó	19. Ambrose, Stephen E.: D-nap 1944. június 6. - A partraszálás hőteljes története Aquila
10. Uris, Leon: A zarándok Aquila	20. Saint-Exupéry, Antoine de: Az ember földje Novelli Könyvkiadó

Hoffmann István Rácz Anita-Tóth Valéria
Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból 1.
Abaúj-Csanárd vármegye
Debrecen, 1997
A/4, 156 lap, 33 térképmelléklet, 1200 Ft

A kiadvány egy szonat első darabjaként az Árpád-kori öklevélek magyar helynevei soránynai közül a betűrendben elő álló tizenöt névneve alatt tartalmazza a települések neveket kivétekként. A névnevek sorának elrendezésben belül számtáros formában tünteti fel az antonymát. A kiadványt hírnév különféle mutatói és névnevekkel több térképmelléklet teszi sokoldalúan használhatóvá.

Megrendelhető: 4010 Debrecen Pf. 54.

Minden könyv egy helyen!

TANKÖNYVCENTRUM

a Kódex Könyváruházban

Budapest, V. Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 332-7357

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Rájésy-Zsilinszky út 50.

Tel/Fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindensélet, de nem minden”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján digitálisan kiszállás, szállítás.

**Kosztolányi Dezső
Az élet primadonnái**

Palatinus – Intera RT. 279 oldal, 886 Ft

Kosztolányi írásainak művészeteben sok minden akad, ami elkepesztő – egyebek közt az is, hogy nála – kivételesen – a meimiség nem ment a minőség rovására. Hármasnyit ismerünk is meg prizájából (s ebből a szempontról tökéletesen egyre négy, hogy novelláról, karcolatról, tárccáról vagy vörheli újságcikkéről van-e szó), mind úgy van megírva, hogy egy szót nem lehetne változtatni rajta, vagy kibúzni belőle. Mindegyikben találhatók páratlan remeklések: egy leírás, egy vállalás, egy portré, egy mellbeverően eredeti részletekről, egy metszően okos gondolat, egy briliáns meghatározás. Úgy tűnik, partafan ez az életről, mert akármenyen írta is ki helyile, minden lehet újabb és újabb ismeretlen opusokat találni. Urbán László, aki mint a magyar irodalom huszadik századi történetének missziós lelkijelű fölfedezője, már oly sokat élelművből tudott fölábruttan kinézettel előbányászni; most Kosztolányinak 1907 és 1936 között született műveiből szedett össze egy csokorral volt, s gondolom a szüksős kiadási lehetőségek teszik, hogy a különféle műfajú darabok azonos kötelezettséget alkalmaznak. Teljeségről azonban még most sem lehet szó. Hogy kápióból csak egyetlen pé-

dát említsük: 1918 október 28-ikén Az Estben megjelent remek cikke, a Petőfi-verséket visszamondásnak is kötött cenzúráról, ezután is fölfedezetlen maradt, de sobaj, elkerül legközelíthetőt. Szavunk egyébként sem lehet: Rék Pál bevezetője is említi, hogy „vélhetően még mindig nem valamennyi” ismerrében Kosztolányi-írást találta meg a kezünkben tartott kötet. Annak viszont, ami benne rejlik, maradványszerűen (és végre cenzúrázatlanul) öröklhető.

Ny. A.

**Arthur C. Danto
Hogyan semmizte ki a filozófia
a művészettel?**

Atlantisz, 228 oldal, 995 Ft

Kisemmizse? Valaki vagy valami hizonyosan. Hogy a filozófia volt-e a tettek, vagy valaki/vállami más, azon még előrehanghatunk (elfilozofáljuk!), de hogy a művészettel semmilyen kihagyhatatlan, de hogy a művészettel semmilyen ki, vagy sokkal inkább a műelvezető közönséget, e kérdés már szinte szónokiak látják. Mindannyian érezzük (vagy érezhetjük, ha beleegyezünk), hogy a művészettel sokkal szélebb bolygóra szorulnak napjainkban, mint amikor általában nemrólékek életében felhívottak. Ezt az érzésünket az a tény sem befolyásolja, hogy soha

ennyi képet, zenét, cselekményt nem forgasztott az emberiség, mint ma, különféle képernyők előtt állva. Ezért a ponton óhatlanul fülvétődik a kérdés: mi is hát a művészet? Mi különbözteti meg a valódiat a többi ismeretben szerint annak látásról vagy annak mondattól?

Fontos kérdés ez? Csupán annyira, mint például az, hogy mi különbözteti meg az embéri agyat a műanyag szivacstól. Mivelénk manapság erről is érdemes volna értekezni, amerikai szerzőnk 1988 és 1992 között írt tulipánnyában azonban szorosabban vett tárgyával és tudományánál maradt: filozófiai szinten elemzi a művészettel mint megismerési formának helső fejlődéstörténeteit. Többféléképpen is igaznak kell elfogadnunk, hogy a tudatoság szintjének növekedése a művészettel erejét apaszítja, és végül halálát okozza. Danto ugyan elsősorban a művészettel önmaga felé fordulásáról beszél, de felismérése igaznak látszik a közönség kíváncsiságának csökkenését illetően is. E kötötnek tulán legizgalmasabb része éppen ezt a kérdést érinti. A Művészettől és zavarkezelőről című tulipánnyban az ábrázoló, utánzó művészettel hatásának elterjedésére mint a közönségnek újra megszólítási lehetőségeit kereső dísztermek – zavarkezelő, felzáró, sokkoló – művészeti formák születését és létfét érthetjük meg: majd egy további részen az alkotóknak, a befogadónak és a közvetítő közegnek (galériákban, műkereskede-

**HELIKON
KIADÓ**

Egy művészettörténet-könyv
– nem csak ikonikusnak!

A kötet tartalmából: Az űrkor és a természeti népek, Az ókori Egyiptomi művészete, Mezopotámia, Az ókori és kínai kori Ázsia, Az Égei tenger völgykincsek ókori kultúrái, A római birodalom, Az Ákamasztrónyi és a bizánci művészet és a népvándorlás kori Európa. Prekolumbiániai kultúrák. A késő középkori művészet.

Lakás és életmód – Viselet – Valós – Tudomány és technika – Művészet és közönsége

A kötetben: munkafüzetet is tartalmazó.
Dergát Gabriella: Ökör, Ökör és Kincsek

Kárpáti Andra
Művészettörténet 1. 2380 Ft
Munkafüzetek 250 Ft

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál:
Budapest V., Papnövelde u. 8. Telefonszám: Borsbúr Zsókánál
és/vagy Varga Istvánnál u. 117-4957-es számra
vagy a 117-4964-es faxon, valamint megvásárolhatók a Helikon Könyvesházban:

Budapest VI., Bujcsy-Zsilinszky út 37.
Nyitvatartás hétfőtől péntekig 10-19 óráig,
szombaton 10-13 óráig.

**A KOSSUTH KIADÓ
ÜNNEPI KIADVÁNYAI**

**EZERNYOLCSZÁZ-
NEGYVENNYOLC:**

Az 1848/49. évi magyar szabadság-
harc képeiből
Terjedelem: 480 oldal
Méret: 240x340 mm. kötött
Térvezett ár: 4 500 Ft
Megjelenés: február

Az 1848-as magyar forradalom 50.
évfordulójának tiszteletére Jókai Mór,
Dr. Szabó Sándor és Rákosi Viktor szer-
kesztésében összegyűjtött meg.

A neves szeműk írásos dokumentumok, kormányi festmények, rézkarcok, használati eszközök és személyes tárgyak bemutatásával állítottak össze egy dicső kiemeléssel.

Az albumhöz az ismert fotóművész, Cserna László írt először.

**A MILLENNIUMI
MAGYARORSZÁG:**
Terjedelem: 160 oldal
Méret: 270x310 mm. karton
Tervezett ár: 3500 Ft
Megjelenés: február

A képes album közel 150 korabeli
fényképerei tartalmazza, melyeket a mil-
lenniumra megjelenő kérük.

A könyv magyar, angol, német és
francia nyelvű ismertető mindössze, miután ország leghíresebb témairól, városairól,
épületeiről és az 1896-os évfordulónra emelt Millenniumi kiállítás palotáról tud-
ni lehet és kell.

A kötetek megrendelhetők a Kossuth Kiadónál levélben: 1143 Budapest,
Csányi I. u. 36, Telefonon: 370-0617, vagy faxon: 370-0618.

lemekek, kritikának) viszonyát, egymásra utaltságát láthatjuk át.

A legkeményebb törvényszerűségek a legszemléletesebb példatárral lenyűgöző egyégen jelemek meg az avantgárd és a neoromantikus művészeteket kiválóan ismerő és általát szerző tanulmánykötetében.

T. L

Koch Valéria Kiolvashatatlan

Orpheusz Könyvek, 127. oldal, 498 Ft

Válogatott és új versek gyűjteménye ez a karcsú kis kötet, amelynek anyagát három évtizedes pályájának terméséből állította össze a költő. Tegyük hozzá: magyarul írott lírai műveiből készült e válogatás. Tudniuklik Koch Valéria német és magyar/magyar és német nyelven egyaránt alkot, első két verseskötetének kétnyelvűsége is kettős kötődést mutatja. Mint író, költő, műfordító, újságíró meg tunár szomszédos kultúrák között vállalt közvetítő szerepet – emeli ki a kötet ismertetője Koch Valéria helyzetének különlegességét.

Tulaj nem árt ezúttal felhívni a figyelmet a kültéri személyre is, hiszen Koch Valériá nem tartozik irodalmi életünk ügyesen foglaló, valamely divatos irányzatot képviselő és dédelgetett szereplői közé. Viszonylag keveset ír, nem látványos, amit csinál. Két, gyereknek szóló könyve (meseregénye, gyermekverskötete) hivatalos elismrében is részesült, sikert aratott, meglehet verszeit jobban ismerik német nyelvterületen, mint idehaza.

„Költészete a szó... kimondása iránti föltétlen bizalom erejéből merít, és az etikus élettelvük bocsüléséről tanúsodik” – így jellemzi Koch Valéria íráját a könyv „fülszövegében” kiadója. E gyűjtemény tanúsága szerint a kültéri minőségig, minőségeleg is egyenletesen, azon a visszafogott, többnyire lagy hangon szól, amely a sajátja, s amely a metafizikai kérdések folytatását és a könnyed jálelnöksgégen, a műveltségelmények és az életből illesett jelentéktelen (?) pillanatok, élettelvök és személyes érzelmek (lefel reálisok) megörökítését, megfogalmazását is lehetséges teszi és stílusosan egybeolvashatja.

Különböző formák (kötött és szabad vers, haiku, prózaköltés, maszkos vers) sorjáznak a kötetben, a költő eszköztára szépségét ellenére gazdag tehát, s ez a változatosság gyönyörködtet. De a létezés körei nek szemben (ehmelyült, kiélelt, sokszor ironizáló, ám reményteljes) rajzában egy ember, örömmel emel ki: egy nő hisztenságut alól bőltessége tiszta szépsége meg velünk a lét színéket és a teremtés „halligálgat líviait”.

Cx-i

Magyar református önismereti olvasókönyv

Kálvin Kiadó, 493 oldal, 900 Ft

„Református egyházunk szellemi életét a két világháború között egyfajta érettség jellemzte. Nemcsak azért, mert a múlt század második felének útkereséséi, kezdeményezései, elindulásai részint célba értek, hanem azért is, mert ezek a szellemi felkerekedések, útnak indulásuk határozott formájá, marandó érvényű kifejezési, megfogalmazást is nyertek” – írja a szerkesztő, Németh Pál annak a vallatásnak az előszavában, amely a XX. század első felének református teológiájáról készült.

Egy „szellemiekben és szellemekben különösen gazdag korszak” tudományos életének magas szinten általában képviselt, reprezentálják ezek a cikkek, tanulmányok, könyvrészletek, amelyek az önismeret és önludal szempontjából oly fontosak, s egyébként nehezen hozzáférhetők lennének.

Alapvető és aktuális kérdéseket (pl. hitvallás, igazi Kálvin-kép, magyar kálvinizmus, eleverendelés, egyházi élet, tudományos teológia) tárgyalnak ezek az írások. A gyűjteményt a kiadó bevalóttan nem szaktudósoknak, hanem általában a református értelmezégeknek, s különösképpen az egyházi intézményekben jogol, bölcsészetet, teológiát hallgató egyetemistáknak, főiskolásoknak szánta. (S kím, a Felsőoktatási tankönyvi konferencia diákszövetsége díjazza is a könyvet. Megvan tehát a szerkesztő azon kívánságának elöfejtése, hogy siker, kedvező visszhang esetén e vállalkozásnak folytatása lesz.)

A kötet tizenkilenc szerzőtől, az egyház tekintélyes (egykorú) vezetőitől, a református teológia (nemzetközileg is elismert) művelőitől, nagyszabású egyháztörténeti munkák szerzőitől, a legfontosabb kálvinista folyóiratok szerkesztőitől, szerzőitől, egyetemi oktatónktól, kiváló íróktól és folyóiratoktól és fordítótktól közöl összesen hetvenhat írást, közel félezer oldalon. A kötetek végén valamennyi szerző logofontosabb életrajzai adattal és legjelentősebb munkáinak címét megtállalja az olvasó.

C. A.

Szmodits Anikó Levelezünk németül

Perfekt, 422 oldal, 1470 Ft + ÁFA

Perfekt, azaz turtalmilng és formailag tökéletes, kifogástalan üzleti, hivatalos levelet írnak meg magyarul is nagyon nehéz. Napjainkban viszont már majdnem annyira fontos az idegen nyelven folytatott kereskedelmi levelezés, üzleti tárgyalás, mint a magyarul törté-

Levelezünk

TANKÖNYV KÉZIKÖNYV

perfekt

női írásos és szóbeli kapcsolatfelvétel. Gazdasági életünk fellendítésének, stabilizációjának elengedhetetlen feltétele a kedvező gazdasági, üzleti kapcsolatok felvétele idegen országokbeli cégek képviselőivel. Akikkel nemcsak szívélyesen elbeszélhetünk, de pontos megállapodásra kell jutunk, s ezt írásban rögzítjük, például okáért a későbbi esetleges jugi, pénzügyi, stb. viták elkerülésé végett.

Azt hiszem, nem szükséges tovább ecsetelni ennek a tankönyvnak és kézikönyvnek a rendkívüli nagy gyakorlati hasznát. Nézzük inkább gazdag tartalmát! Az első rész mintákat tartalmaz az üzleti levélváltás különféle esetére, megmutatja, milyen hivatalos nyomtatványok kitöltésére kerülhet sor alkalmi adtán.

Először is részletesen bemutatja az üzleti levél formáját, hogy melyik a legfontosabb részei (a címzéstől a megszüllítésig át alegyesen megválasztott üdvözlő formuláig.) Majd minták különlegesek, feladványok, gyakorlatok, pl. mondatkiegészítés, fordítás, sőt: stiláris jótanácsokkal is ellát és a leggyakrabban előforduló rövidítésekkel is megismertet bennünket a szerző.

Hogyan köt eladó és vevő üzletet? – erről szól a második és harmadik rész, ugyancsak példákkal és feladványokkal.

Pályázat és önéletrajz írására is elég gyakran sor kerülhet, kérhetünk levélben felválogatást, fogalmazhatunk jegyzőkönyveket.

A függelék megadja a feladványok megoldását. Ugyanitt találunk német-magyar és magyar-német szó- és kifejezésgyűjteményt. Végül több mint hatvan ország fizetőeszközének nevét is közli a kitűnő, sokak számára nélkülözhetetlen könyv, amelyet Irodalom-jegyzék zár.

Cx-i

Pedro Tamen
Vér, víz, bor
 Ibisz Könyvkiadó, 73 oldal

Haroldo de Campos
Konkrét versek
 Ibisz Könyvkiadó, 90 oldal

A kortárs portugál (nyelvű) költészet bemutatását vállaló „Portugál Műhely” 5. és 6. kötete két egymástól eltérő karakterű kölön élelműről ad válogatást.

A most hatvanas éveinek közepén járó Tamen, aki több alkalommal is járt Magyarországon – sokoldalú alkotó, szerkesztőként, kiadó-vezetőként, az irodalmi élet tisztségeiben is tevékenykedett-tevékenykedik. Néhány versét már korábban olvashattuk magyarul az Új Ember-hez, a Tekintet-ben és a Nagyvilágban. Ilyik tudnunk róla, hogy a magyar költészet legjelentősebb fordítója és terjesztője Portugáliában.

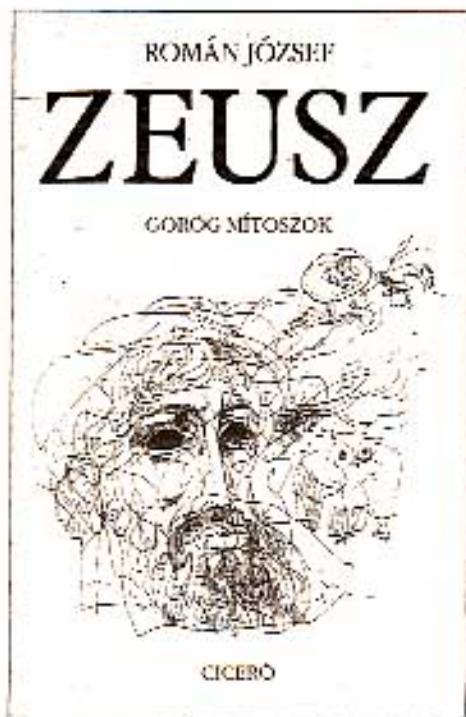
Campos verseinek, amelyek itt Petőcz András és Pál Ferenc által írtak szövegben szólalnak (vagy mutatkoznak) meg magyarul, utóbbi bevezető tanulmányt írt, amely bemutatja a mai brazil költészetnek az 50-es években indult, a hagyománytól merőben eltérő mozgalmát. Így jellemzi ezt a kultúri irányzatot: „... a korábban a tartalomnak alárendelt vagy azzal szomszédságában lévő nyelvi elemeket önállósítja, s hagyományos, jelentős funkciójukat megszüntetve, formai jellegzetességeiket ruhára feljelentéssel.”

Az ö nyomán hivatalozhatunk arra is, hogy a konkrét zene és a konkrét művészeti művekkel foglalkozott nyerte, és „a műfajok és művészeti ügak határainak szétrebbantásával” az elmúlt évtizedekben nálunk szintén sok, elősorban fiatal költő kísérletezett. Campos is tagadja az általa használt nyelvet, mint Fröcklcs minimum című versében írja: „Immáron minden előköttem a szavakkal/immáron semmit sem akarok.”

Cs. A.

Román József
Zeusz
 Cicero Könyvkiadó, 395 oldal, 1500 Ft

A szerzőt a korához, az 1963-as és lényegében az újabb irodalmi lexikon is – műveinek teljesebb felsorolásával – úgy jellemzi, hogy „irodalmi tevékenységének homlokterében a legismertebb eposzok és mitoszkörök népszerűsítő feldolgozása áll”. Az Eposzok könyve (1959), Mitoszok könyve (1963), Mondák, cposzok, legendák (1964), Bábel-től Bábelig (1965), Mohamed élete (1966) és a remek kiadói érzékkel újra megjelentetett Zeusz (eredeti kiadási éve 1966) jelzi a

Mosonyi Aliz
Boltosmesék
 Pintér József riportjával
 Magvető, 790 Ft

„A Meglepések Boltjában milyen mik vannak, ha mi azt tudnánk!”

Mosonyi Aliz könyve viszont nem a Meglepések Boltjában kapható, hanem a Magi tól Értetődő Dolgok Boltjában – ilyen című mesé egyébként nincs a kötetben – hiszen Mosonyi Aliz röpké történetei (Mesék Budapestről, Szekrénymesék) már eddig is a Micimackó és A kis herceg mellett foglaltak helyet a könyvespolcon és a szívünkben.

A Boltosmesék (bár akár a Szekrénymesék esetében, itt is inkább Boltosméről van szó) boltjait bódultan járja végig az ember, kiszéddül a Macskatáncos Boltjából, s már is becsik az Ármányok Boltjába, betér a Fél pár Kesztyűk Boltjába, de nem tud ellenállni a Szerelemcsütörtök Boltjának sem, és így tovább és így tovább.

„Az Életravaló Fánkok Boltjába lélekszitán léleklistzett szíti a pénz, abból sűti a fánkok. Hanem a cukrot hol elfelejt, hol nem, hol tesz bele, hol nem. Jönnek a vevők, kérdezik: – Keserű fánk az élet? Vagy édes? – Én azt hinnam tudhatnám – Meg kell venni, meg kell enni. Abból megtudhatják.”

Igy sétaigatunk a csillagporos úton, sakk-hábkékként, vagy annak maszkirozva, mi bolygó hajósok, hogy megnyugodhassunk a Nyugodt Szívek Boltjában, nem baj, hogy nincs ott senki, csak a falon a sok írás, ITT JÁRTAM, HOGY MEGNYUGODJON A SZÍVEM, ezt mind elolvassuk, mi is felirjuk, hely minden vannak, hogy, hogy nem.

Mosonyi a toposzokat megörizzve, de tetszés szerint átalakítva, alkalmassá kifordítva, már-már prózaverseket ír.

**Könyv •
 Kiadó •
 Kereskedő**

166-7204

• Cs. A.

MEGJELENT KÖNYVEK

1998. január 29. – február 12.

A

- Ádám Sándor:** Magynek posztulása. Szerzők, ISBN: 963-550-242-7 füzet: 650 Ft
Az agrárgazdaság környéke. Körzeti, és jogi. ISBN: 963-224-202-5 füzet: 5936 Ft
Ajkay Eszter: Nincs nyelvviszony. Kézirat: iránybeli és szöbeli. 2. kiad. Corvin, ISBN: 963-13-4501-7 füzet: 580 Ft
Amaerlin Biró Zsuzsa Cserhalmi Zenesze: Regények találkozása. Hereményi, ISBN: 963-8182-13-X füzet: 899 Ft
Anastasia Egmont Hungary: ISBN: 963-627-197-6 kötött: 1299 Ft
Anastasiu Egmont Hungary: ISBN: 963-627-196-8 füzet: 199 Ft
Anderson Terry D.: Az alakítás vezetői. Új képességekkel egy magasrajú feléle. Helfen, ISBN: 963-85345-0-8 füzet: 3920 Ft
Antalóczy Zoltán: Az ész és a szabad-ség igazsághoz. Rendszánság és hancock üzeneteik. Kalapuja-King, Alapítvány, ISBN: 963-04-9242-3 füzet: 980 Ft
Arany János versei Miklusovits László rajzával DNM: ISBN: 963-85972-7-3 kötött: 1500 Ft
Arany Jánosné: A közalkalmazottak és közösségesítésük legyelű tételképeinek száhelyi. Ütemezés és iratművei. TT Studió, (Jutroka 2.) ISBN: 963-04-8644-X füzet: 650 Ft
Arany Jánosné: A közalkalmazottak új illetmény- és pólíkrendszere. 2. jöv. kiad. TT Studió, (Jutroka 2.) ISBN: 963-04-7790-4 füzet: 650 Ft

B

- Badsey Stephen: D Day. Ferenczy,** ISBN: 963-85799-0-0 kötött: 4700 Ft
Bulics Géza: The story of Hungarian. A guide to the language. Corvinus, ISBN: 963-13-4362-6 füzet: 1500 Ft
Bánki József: 3800 írni. Bölcsemesség. Szállóigék, velős mundások. Istimul és magyansz. 3. jöv. kiad. Sz. Gellér, ISBN: 963-9092-16-1 füzet: 870 Ft
Borsónya Nagye településeinek záloga. 8 kistérség általános térképe, 10 vármegye, 291 község, összesen 301 település térképe. HISZTI MAP, ISBN: 963-610-028-4 füzet: 2000 Ft
Burton John D.: A művész vallági egyetem. Kulturtrade, (Világegyetem) ISBN: 963-9069-17-5 kötött: 1295 Ft
Burta Tamás-Tóth Tibor: Minőség menedzsment. Szókratosz, ISBN: 963-7163-14-X füzet: 1280 Ft
Burta Tamás-Tóth Tibor: Vállalkozás. Átd. kiad. Szókratosz, füzet: 1800 Ft
Baszek-magyar alapszótár. Síkervonal Egyesület, ISBN: 963-048-041-4 füzet: 667 Ft

- Bayer József:** A politikai gondolkodás története. Osiris, (Osiris tankönyvek) ISBN: 963-379-303-3 kötött: 2280 Ft
Beaumont, Émilie-Piment, Marie-Renée: Képes minősítendő gyereknek. 4. kiad. Passage, ISBN: 963-228-054-7 kötött: 1740 Ft
Beaumont, Émilie-Piment, Marie-Renée: Néz, memyi 1. rész, memyi népi. 2. kiad. Passage, ISBN: 963-228-055-5 kötött: 1740 Ft
Békési Verus: A hiányzó paradigmá. Latium Betűk, ISBN: 963-9146-00-5 kötött: 1480 Ft
Bennett Arnold: Az élet művészete. Bagolyvar, (Mozaiik könyvek) ISBN: 963-9071-44-7 füzet: 690 Ft
Betéti társaság: 1998. Unió. ISBN: 963-388-220-6 füzet: 2700 Ft
Baró Zoltán: Ady Endre sorsköthöztesete. Püski, ISBN: 963-9040-60-6 füzet: 560 Ft
Besson, Terry: Feltámad a halál: Alien 4. Haiz, ISBN: 963-85553-2-7 füzet: 538 Ft
Boda Zoltánné: Hagyományos és új ízek a konyhában: halak, vadak, színűnyság, hírű, hirta és finomságok. Luminápx (Mestersek és hozzá művészek 15.) ISBN: 963-9080-44-6 füzet: 675 Ft
Boda Zoltánné: Hagyományos és új ízek a konyhában: levelek, műrökös, rözelékek, krémek, salánek. Szalay, ISBN: 963-9080-43-8 füzet: 475 Ft
Boda Zoltánné: Hagyományos és új ízek a konyhában: sertés, és marhaiból készítődök. Szalay, ISBN: 963-9080-42-X füzet: 475 Ft
Bunansinga Jay Ru Ayerien: Alegundi, ISBN: 963-367-348-8 kötött: 999 Ft
Bourke, Parrish, Affron-Estrada, Rita Clay-Trent, Lynda: Valentines napjai jövöben. JLX, ISBN: 963-385-009-3 füzet: 598 Ft
Borges y yu. Latin-amerikai egypéresek. Eötvös J., ISBN: 963-9024-25-2 füzet: 840 Ft
Bornstein Jakab Edit Schlettner Sebő Ifjúság: Iskolai írásbeli érettségi. A fogalmazás technika. 3. kiad. Corvin, ISBN: 963-13-4505-X füzet: 720 Ft
A bőles élet titka. Alexander Oakwood válogatása. Bagolyvar, (Mozaiik könyvek) ISBN: 963-9071-47-1 füzet: 690 Ft
A bőles mosoly titka. Alexander Oakwood válogatása. Bagolyvar, (Mozaiik könyvek) ISBN: 963-9071-45-5 füzet: 690 Ft
Bradford, Barbara Taylor: Szerelem egy misik virágban. Európa, ISBN: 963-07-6278-1 füzet: 698 Ft
Brehm Helga: Beszél a kutyádm. Meg előzés, Idriszerés, segítő. SuhKrea, ISBN: 963-8334-94-1 füzet: 478 Ft
Bretton, André: Oldhalui hal. Orpheusz, ISBN: 963-9110-09-5 füzet: 859 Ft
Bromfield, Louise Mrs. Parkington, régény. Aldina, ISBN: 963-7394-60-5 füzet: 575 Ft
Brunton, Paul: A Himalája titkai. Szakács, ISBN: 963-9020-74-5 füzet: 690 Ft

- Budapesti állatkert [CD ROM]. Cyberzone Entertainment,** 7990 Ft
Bultmann, Rudolf: Az Újszövetség története. Osiris, (Osiris tankönyvek) ISBN: 963-379-305-X kötött: 2480 Ft

(Körszűrű minőségi tömörítéssel, szintetikus)

ISBN: 963-485-315-3 füzet: 3472 Ft

- Czitzmazia Balázs:** Halászati szakkészletek készítése. CORBA, Java, WWW, KaliHázi, ISBN: 963-04-9630-5 füzet: 2600 Ft
Csiúrgó Anikó Csiga László: Húsét. Lábasok, óriásek az érmelni előkészítésekhez. 2. kiad. Pallas Studio, ISBN: 963-9022-62-4 kötött: 1480 Ft

C

- Carroll, Lewis:** Alice Tükörországban. Szakács, ISBN: 963-9020-81-8 kötött: 690 Ft
Chiu, Muntuk: Taoista szerelmi titkok. Ősi kínai tanításnak a ferfi szexuális energiajárók pondenzáláshoz, fejlesztéséhez és finomításához. Lumizspex, (Mestersek és hozzá művészek 15.) ISBN: 963-85739-1-5 füzet: 14-10 Ft
Chithholm, Jane Johnson, Mary: Képmű 10-14 éveseknek. Holnap, (Történeti könyvek) ISBN: 963-346-230-4 kötött: 820 Ft
Christie, Agatha: Az ijedt szemű lány. HungarLiberi, (Hungar-könyvek) ISBN: 963-9021-07-5 füzet: 498 Ft
Collins, Judy: Szégyenceteknél. Fiesta – Szexum, ISBN: 963-8133-68-6 963-9084-14-X füzet: 795 Ft
Collodi, Carlo: Pinokkio kalandjai. Cicero, (Klasszikusok filmelőkész.) ISBN: 963-539-153-6 kötött: 990 Ft
Corraan, Thomas, H.-L. Lelkes, Charles E.-Rives, Ronald L.: Algörömszök. Műszaki ISBN: 963-16-1380-5 kötött: 4280 Ft
Courtier, Jane-Clarke, Graham: Az oceán díszei. Ümmüklő a szobzemlényök kiválasztásához és ápolásához. Reader's Digest, ISBN: 963-8475-14-5 kötött: 5387 Ft
Crifton, Michael: A nagy vörömlábas. M. Kvkibb, ISBN: 963-548-561-1 kötött: 920 Ft
Crinin, Archibald Joseph: Völgyen völgyes. 2. kiad. Esély Mozaik, (Esély mozaik könyvek) ISBN: 963-9153-03-6 füzet: 480 Ft
Crumlish, Christian: Internet a rohamos embereknek. Panem, McGraw Hill, ISBN: 963-545-084-2 füzet: 1800 Ft
Czeizel Endre: Sors és tehetség. Az emberek tehetség is védelme szurull. Fit image - Minerva, ISBN: 963-8527-61-9 füzet: 1980 Ft

- Dallas Sándor:** Az aranyeset. 3. kiad. Esély Mozaik, (Esély mozaik könyvek) ISBN: 963-85812-5-5 füzet: 990 Ft

- Dallas Sándor:** A Nap szerelmes. 3. kiad. Esély Mozaik, (Esély mozaik könyvek) ISBN: 963-85812-4-7 füzet: 990 Ft

- Delphii – út a jövőbe:** utánny. ComputerBooks, ISBN: 963-618-081-4 füzet: 1999 Ft

- Dennings, Troy:** Zold hágó. Szakács, ISBN: 963-9020-76-1 füzet: 660 Ft

- Derkes Józsefné:** Cecserek szakács könyve. Devics, ISBN: 963-400-848-8 füzet: 350 Ft

AZ URÁNUSZ KIADÓ AJÁNLATA

- KÉLKÜDŐ nyomkönyv:** 99 Ft
122 alkotási művek: verseket, prózákot, színes és fekete-fehér illusztrációkkal, a zenézői részben illerések és fotói tárulnak 370 oldalon. Füvek: 600 Ft

- EMBELÜKÜDŐ nyomkönyv gyerekeknek:** Világátás a Klánz folyójának és esetén drájának emlékeiből: gondolkodás, verek, párlatcseré, illusztrációk, összegyzíjek a történet és a művek, valamit a teljes szövek része.

- Szék:** Gyergypál Katalin és Török Imre. Klánz könyvek 1. 16 db illusztrációval, 160 oldalon. Rúzsa, 500 Ft

- PUSKAKÉSZÍTENDŐ nyomkönyv gyerekeknek:** 118 alkotási verseket és meseket tartalmaz évezrekben várt, 9 illusztrációval 5-12 éves gyerekek részére. Szék: Gyergypál Katalin és Török Imre. Klánz könyvek 2. Füvek: 500 Ft

- Muska Pal.: Petofi szükszenetirányító verset:** 148 oldalas foglalkozás. Petofi szükszenetirányító tanterikodással, az ott írt versekkel kötő számos megnézésen vesz részt, 14 fünyékkel tükrözésükkel és eredményekkel, számos illusztrációt az ott írt vershez. Irodalom- és a Petofi-verset keletűsítő jegyzékelő. Rúzsa 500 Ft

- A kaross útja: Szék - Rónayi Faz:** A Karathy Kör színes videófilmje kreatív kilincs ránnyal a magyarországi északnyugati területeken. Szék: elérőlhetetlen és a közzététel során lehetséges a könyveket ismerni, stól Fejér Pil és Rudi Identi expedíciótól, 1. rész: kerékpári utazásom. 103 oldal, 24 illesztés, füvek, 500 Ft

- A földrajzi árak a Királyi kincs megtérítésére esetén + postakölcsönről felszámoljk.** Levédélműk: 1113 Karolina út 29. T.: 361-1065.

Cs

- Csáki Éva:** Magyar nők szótár. Balassi, ISBN: 963-505-171-4 kötött: 1400 Ft
Csehov, Mihály: A színészhez. A színjátszás technikájáról. Pülgár, ISBN: 963-9002-24-0 füzet: 1100 Ft
Csikós Istvánné-Juhász Tibor: Minőségtervezés és -irányítás, statisztikai folyamatoszavarhelyezés (SPC). Nuvug,

Szeretni törököt szegődik: 200 magyar szerelmes vers. Szigeti, ISBN: 963-8138-13-0 kötött; 990 Ft Szimbóriumtár. Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúráról. Balassi, ISBN: 963-506-168-4 külön; 4500 Ft

Színegyesúg: hősök a szimbolikus és diszkurzív politikáról. Scientia Illuminata. (Scientia humana: politológia) ISBN: 963-9098-41-8 fűzött; 710 Ft Sczes Jenő: A magyar nemzeti tudat kialakítása. Balassi - JATEK - Osiris, (Osiris könyvtár) ISBN: 963-379-379-3 fűzött; 980 Ft

T

Táth Molnár Erika: A munka fürvénkyűve magyarázata jöseletekkel. Munkajogi ABC. IT Smid, ISBN: 963-04-9449-3 fűzött; 2610 Ft Tamási Áron: Abel a rendszeregen. Rejtély Cicero, ISBN: 963-539-129-3 fűzött; 490 Ft Tanít-tan. 1. AKG, ISBN: 963-8328-80-0 fűzött; 385 Ft Tanít-tan. 2. AKG, ISBN: 963-8328-69-X fűzött; 385 Ft Társasági törvény, cégtörvény. HVG-ORAC, ISBN: 963-8213-80-9 fűzött; 5488 Ft Társasági törvény, cégtörvény, szakosztályi Sárkány Tamás. HVG-ORAC, ISBN: 963-8213-809 fűzött; 5488 Ft

Tenlgj-Takács László: India története. Medicus - Tan Kapuja Buddhista Főiskola, ISBN: 963-243-824-8 fűzött; 1071 Ft Tezsuin Gyalo: Tibet buddhizmus. Paulinus, ISBN: 963-9127-06-X fűzött; 860 Ft The last ride. A bilingual anthology. Corvina, ISBN: 963-13-4382-0 fűzött; 2200 Ft Tonndorf, Hans G.: Kiskereskedelmi családi színvonalon. Novart, ISBN: 963-481-516-1 fűzött; 3584 Ft Tóth László: Toulmeismi, Fizika 13.-18 éveseknek. Typotex, ISBN: 963-7546-86-3 fűzött; 480 Ft Tóth-Máthé Miklós: Anyánk könyve. Viszonyelemlékezés. Kálvin, ISBN: 963-300-717-8 fűzött; 390 Ft Townsend, Sue: A 23 és 3/4 éves Adrián Molic kögedmel. Gabo, ISBN: 963-8009-13-6 fűzött; 650 Ft Troyat, Henry: Remegett Iván. Palatinus. (Ibolyású történetek) ISBN: 963-85721-2-4 könyv; 1200 Ft

A „túlkott központosításnál” az izmenet stratégiájáig. Tanulmányok Korosi Jánosnak. Közgazdászat és Jogi, ISBN: 963-224-239-4 fűzött; 2229 Ft

Ú

Az új adózó magyarázata 1998. HVG-ORAC, ISBN: 963-8213-77-9 fűzött; 5936 Ft

Az új törzsalombiztosítási törvények és a hozzájuk kapcsolódó egyéb jogszabályok és végrejátszói rendeletek. Központi és Jogi, ISBN: 963-224-236-X fűzött; 1960 Ft Utávaló: válogatott latin bűncselepek. Infokor, ISBN: 963-04-8135-9 fűzött; 280 Ft

Whitr, Paul: A buvóna alatt. Állatcsalás az afrikai deszertiből. Egyéb kiadás, ISBN: 963-9012-48-3 fűzött; 280 Ft Wulf, Kate: Lassie Skótban. Szintetán, ISBN: 963-8044-21-7 fűzött; 448 Ft Wyatt, Allen L.: Az Excel alapjai. Utány, Kosuth, ISBN: 963-09-3876-6 fűzött; 1800 Ft

V

Válogatás a XX. század Hymnus-címlaptárcsából. Kókay Társ., (A Kölcsön Társaság füzetek 9)

ISBN: 963-85145-7-4 fűzött; 600 Ft Valóság és mytus. Általános iskolai sejtőkönyv. 2. AKG, ISBN: 963-8328-71-X fűzött; 760 Ft Várszegi Gyula: A mező építése és működése. Kovácsnai, ISBN: 963-85587-5-3 fűzött; 2500 Ft Virágvölgyi Péter: A tipográfiá mestersége számítógéppel. Tölgylá, ISBN: 1290 Ft

Vörösmarty Mihály: Csengő és Tündér. Székely, ISBN: 963-9080-28-4 fűzött; 575 Ft

W

Wehrle, Berth: Babakészítés. Mikroházszabásminta-melléklettel. Ciceró, ISBN: 963-539-111-0 fűzött; 490 Ft

Z

A zöldzérakallú király. Magyar népmese Illés Gyula feliratnáival. Pallas Stúdió, (Pallas könyvek) ISBN: 963-9022-60-8 kötött; 310 Ft Zrínyi Miklós: Színes visszaélélem. Obsidion Szigetainz. Székely, ISBN: 963-9080-28-5 fűzött; 675 Ft

Az összefüllést a Könyvtárellátó Küzhuszai Társaság információk rendszere alapján készült. A felbontott könyveket a Könyvtárellátó már feljavította megvásárlásra a könyvtárnak ill. megrendelhetők a társság honlapján (www.ktell.hu), a *-gal jelölt könyvek kivételével, amelyek a Könyv • Kiadó • Kereskedőhöz beküldött kiadvány adatok alapján szerepelnek a listában.

A VAKOND ÉS A SAS

Zdenek Milan - Ilona Oroszová

A vakond és a sas
1180 Ft

Még korlátozott
számban kapható
a Vakond a városban
című kötet is!
980 Ft

Nyárra várható az
újabb kötet:
Vakond és a zöld
csillag, mely három
történetet tartalmaz.

A könyvek megrendelhetőek a Helikon Kiadónál:
Budapest V., Papnöveldi u. 8. Telefonon Barbiro Zsóhánál
és/vagy Varga Istvánnál a 117-4957-es számon
vagy a 117-4964-es faxon, valamint megvásárolhatók
a Helikon Könyvesházban:
Budapest VI., Rájély-Zsellér út 37.
Nyitvatartás hétfőtől péntekig 10-19 óráig,
szombat 10-13 óráig.

OKKER KIADÓ AJÁNLATA

KÖZÉPIISKOLA UTÁN... 1998

(Átképzés, pályaválasztás, továbbtanulás, munkába állás, vállalkozás)

A Fővárosi Munknövgyi Központ és az OKKER közös kiadványa a középiskolához kötődő pályakezdő fiataloknak ad tanácsot, javaslást.
303 oldal, 540 Ft

BUDAPESTI KÖZÉPIISKOLÁK FELVÉTELÜL FELADATAI 1997

A könyv egyes budapesti négy-, hat- és nyolcosztályos gimnáziumok, szakközépiskolák, szakképzési intézmények 1997. évi felvételi feladatait tartalmazza.
125 oldal, 550 Ft

TÁJÉKOZTATÓ AZ ISKOLÁBA LÉPÉSRÖL, A FŐVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLÁKRÖL 1998

480 Ft

ÓVODÁS LESZEK

Az óvodai beiratkozásokról, a fővárosi óvodákról 1998 480 Ft

A könyvek 800 félé pedagógiai és módszertani könyvvel együtt megvásárolhatók a feljölti és megcséplütt OKKER PEDAGOGUS KÖNYVESBOLTBAN és Csomagküldő Szolgálatánál
1067 Bp., Csengery u. 68. Tel/Fax: 302-73-70, 302-46-34/112
Csomagküldés: 1390 Ft. PL 167
Nyitva tartás: hétköznap 9-17-ig Nagykereskedőket és viszontelndőkat csak itt tudunk kiszolgálni.

ISKOLAMEISTER KÖNYVESBOLT

1089 Bp., Vas u. 10., az FPI épületében Tel: 1382-156/158

Nyitva tartás: hétköznap 10-18-ig

Jöjjön el hozzánk egy kávéra a Pedagogus pincébel!

KÖNYVKERESKEDELMI KÖZPONT

ÚJDONSÁGAINK

Robert E. Hall – Jonson B. Taylor:		Tószegi Zsuzsanna	
MAKROÖKONÓMIA	4592 Ft	MULTIMÉDIA A KÖNYVTÁRBAN	3995 Ft
Farkas Sándorné–Kirschné Krosztrihán Ivá–Romsics Anik		Németh József	
SZÁMVITELI FELADATAK ÉS MEGOLDÁSOK		JÉDLIK ÁNYOS	
GYŰJTEMÉNYE	3696 Ft	(A magyar feltalálók találmányok sorozat)	380 Ft
Kisfaludi András		Fejér Zoltán	
AZ ADÁSVÉTELÉI SZERZÖDÉSEK	3584 Ft	NÉGY NÉV – SZÁZ ÉV	
Kornai János		(A magyar feltalálók tanulmányok sorozat)	380 Ft
AZ EGÉSZSÉGÜGY REFORMIÁRÓL	1108 Ft	Dr. Farkas Ferenc	
Szerkesztő: Fodor László, Prugger Tamás		A RAGASZTÁS KÉZIKÖNYVE	3500 Ft
Az AGRÁRGAZDASÁG KÉZIKÖNYVE	5936 Ft	T.H. Cormen, C.E. Leiserson és R. L. Rivest	
AZ ÚJ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI TÖRVÉNYEK	1960 Ft	ALGORITMUSOK	3200 Ft
A „TÚLZOTT KÖZPONTOSÍTÁSRÓL”		Rusznák Tamás	
AZ ÁTMENET STRATÉGIÁJÁIG	2229 Ft	BANKJOG	2912 Ft
Antal-Mokos Zoltán–Balaton Károly–Drótos György		Kajdiné Suhajda Zsuzsanna–Kardos Laca	
STRATÉGIA ÉS SZERVEZET	3674 Ft	REKLÁMJOGI ÉS ETIKAI KÉZIKÖNYV	3840 Ft
Orovecz–Korondi–Palócz–Seemann–Varga		Dr. Dudás Ferenc–Dr. Hazafi Zoltán	
NAPIAINK POLGÁRI VÉDELME	2800 Ft	ÚTMUTATÓ ÉS MÓDSZERTAN A MÓDOSÍTOTT	
Haas G. Tondorf		KÖZTISZTVISELŐI TÖRVÉNY	
KISKERESKEDELEM EUROPÁI		ALKALMAZÁSÁHOZ	3500 Ft
SZÍNVONALON	3584 Ft	Csikós Istvánné–Juhász Tibor	
Dr. Barta Ferenc		MINŐSÉGTERVEZÉSI ÉS -IRÁNYÍTÁS	
KÖZBESZERZÉSI SZABÁLYZAT-MINTATÁR	3248 Ft	STATISZTIKAI FOLYAMATSZABÁLYOZÁS	3472 Ft
Jakab Klára–Tamás Jánosné–Vada Tamásné		Karácsony Imréné	
– ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁS	2464 Ft	SZJA KALAUZ 1998.	3584 Ft
Menyhay Imre		Pénzely Márta	
ADALÉKOK KÁIN „ESTI MESÉJÉHEZ”	1456 Ft	ÁFA KALAUZ 1998.	3696 Ft
A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETI NYELVTANA,		Karácsony Imréné	
MUTATÓ	670 Ft	A KÖLTSÉGTÉRÍTÉSEK, A TERMÉSZETBENI	
Mádl Ferenc		JUTTATÁSOK ÉS AZ ADÓKEDVEZMÉNYEK-	
ÁLLAM ÉS GAZDASÁG	1338 Ft	ELSZÁMOLÁSÁNAK SZABÁLYAI	3584 Ft
Majerszki Klára		Szabados Judit–Zólyom Péter	
A SÁNTHA-ÜGY	896 Ft	ADÓ- ÉS JÁRULÉKCSÖKKENTÉS	
Földi András		TÖRVÉNYESEN	3248 Ft
KERESKEDELMI JOGINTÉZMÉNYEK		Marx György	
A RÓMAI JOGBAN	980 Ft	SZILÁRD LÉÓ (A múlt magyar tudósai)	580 Ft
ERDÉLYI OKMÁNYTÁR	3000 Ft	Laszlovszky József	
FÜLÖP JÓZSEF EMLÉKKÖNYV	2750 Ft	SCHULEK ELEMÉR (A múlt magyar tudósai)	670 Ft
ZSIGMONDKORI OKLEVÉLTÁR	2980 Ft	MIKROÖKONÓMIA	2490 Ft

WK Könyvkereskedelmi Központ
1033 Budapest, Szentendrei út 89-93.

T.: 437-2442, F.: 439-5260

Nyitva tartás:

H-CS: 8-16 h

P: 8-13 h

ISSN 1417-5088

04